

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Arkivsak: 25/81
Møtedato/tid: 21.02.2025 kl. 09:00
Møtested: Rådhuset, Formannskapssalen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Ola Lund Renolen på telefon 994 48 040, eller e-post: Ola.renolen@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 15.02.2025

Inger Johanne Uthus (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Ola Lund Renolen
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
01/25	Orientering om nye etiske retningslinjer
02/25	Oppfølging av årsrevisjon 2023 - orientering til kontrollutvalget
03/25	Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av TrønderEnergi AS med datterselskap - prosjektplan
04/25	Prosess rundt anbud av revisjonstjenester
05/25	Kontrollutvalgets årsmelding 2024
06/25	Bestilling av Forvaltningsrevisjon - NAV
07/25	Referatsaker
08/25	Innspill til kontrollarbeidet
09/25	Opplæring av kontrollutvalget
10/25	Godkjenning av protokoll

Orientering om nye etiske retningslinjer

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

21.02.2025

Saknr

01/25

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 23/76 - 8

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering og forvaltningsrevisjonen - arbeidsmiljø, ansattmedvirkning og varsling avsluttes.

Saksopplysninger

Under behandling av forvaltningsrevisjon - arbeidsmiljø, ansattmedvirkning og varsling fattet kontrollutvalget følgende vedtak i sak 40/24 den 15.11.24:

Når det gjelder prosessen med nye etiske retningslinjer vil kontrollutvalget kalle inn kommunedirektøren til sitt møte 21. februar for å orientere om implementering av de nye etiske retningslinjene.

Bente Snustad, leder HR vil presentere de nye etiske retningslinjene som legges frem for kommunestyret 27. februar.

Vurdering

Kontrollutvalget vil få anledning til å stille oppfølgende spørsmål. Det er ikke lagt opp til at det skal fattes annet vedtak i saken enn å ta redegjørelsen til orientering. Forvaltningsrevisjonen om arbeidsmiljø, ansattmedvirkning og varsling kan avsluttes om det ikke fremkommer informasjon som kontrollutvalget vil følge opp ytterligere.

Oppfølging av årsrevisjon 2023 - orientering til kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

21.02.2025

Saknr

02/25

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 23/496 - 15

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Vedlegg

Tilbakemeldingsbrev revisjonsnotat 2023

Revisjonsnotat 2023

Saksopplysninger

I forbindelse med årsoppgjørrevisjon utarbeider revisor ofte et revisjonsnotat til administrasjonen om forhold som ikke har betydning for bedømmelsen av årsregnskapet, men som administrasjonen ev. må følge opp. Kontrollutvalget skal orienteres om administrasjonens tilsvar når dette foreligger.

I revisors tilbakemelding etter årsrevisjon 2023 er disse punktene tatt opp:

- Dokumentasjon
- Investeringsregnskapet
- Kontroll lønnsjournaler
- Kapitalkonto
- Regnskapsoppstillinger og budsjett

Revisor har gitt Stjørdal kommune frist til 29. oktober 2024 på å gi et svar på revisjonsnotatet. Stjørdal kommune har gitt revisor svar i brev av 29. oktober 2024 (vedlegg).

Vurdering

Kontrollutvalgets sekretariat viser til kommunedirektørens svar på revisors revisjonsnotat etter årsrevisjon og anbefaler kontrollutvalget å ta den skriftlige redegjørelsen til orientering.

REVISJON MIDT-NORGE SA

Brugata 2
7715 STEINKJER

Deres ref

Vår ref
2023/5640-7

Saksbehandler
Roar Størset

Dato
29.10.2024

Tilbakemeldingsbrev Stjørdal kommune 2023

Det vises til brev av 14.oktober 2024, og vi har å anføre til merknadene/forbedringspunktene:

1. Dokumentasjon

Det var ikke med dokumentasjon på opptelling av alle kontantkassene som er registret i regnskapet pr. 31.12.23. For senere år ber vi om at benyttes opptellings skjema som fylles ut ved oppstilling pr 31.12. og signeres.

Bokførte opplysninger skal være dokumentert. Dokumentasjonen skal vise de bokførte opplysningenes berettigelse. (Jfr bokføringsloven §10) Dokumentasjon som bekrefter eierskapet på bokførte aksjer/andeler som er ført i regnskapet, er ikke tilstrekkelig i alle tilfeller. Dette bør forbedres.

Svar: Vi har egne kasseopptellingsskjema. For de to kassene i regnskapet med saldoer på henholdsvis kr. 600,- og 700,- skal vi for 2024 utarbeide og legge ved opptellingsskjema.

Det er en del gamle, små aksjeposter fra 1990-tallet og eldre som har stått uforandret i mange år. Disse kan være vanskelige å dokumentere - men disse vil være omtalt i eierskapsmeldingene som kommunen jevnlig utarbeider. Vi er enige i at dette kan forbedres.

2. Investeringsregnskapet

Vår kontroll av investeringsregnskap har avdekket at det fortsatt er bokført programvare som er å anse som driftsutgift (såkalte SaaS- software as a service). Vi har gjennom kundebrev 2023-04 og webinar gjort oppmerksom på kravene og informert at det vil bli satt fokus på dette. Programvare som ved utgangen av 2023 var feil bokført i investeringsregnskapet, må nå i 2024 korrigeres og overføres til drift. Det ble identifisert en differanse i investeringsregnskapet mellom det som var aktivert sammenlignet med det som var regnskapsført. Etter samtaler med regnskapsavdelingen ble det blitt avklart hva som var regnskapsført uten at det ble aktivert. Eksempler på differansen er utgifter knyttet til oppussing av boliger for salg og forsikringsaker som er blitt erstattet. Investeringer skal som hovedregel gjenspeiles i aktiveringene.

Svar: Postering av programvare drift/investering:

VR regnskap hadde en omfattende mailutveksling med revisjonen om dette i april 2024 - etter at årsregnskapet for 2023 var avlagt. Vi har akseptert at flere større bilag burde omposteres fra investering til drift - og at dette kunne korrigeres først i 2024-regnskapet.

Vi oversendte et omposteringsforslag til revisjonen v/Kirkerud/Sundvold 23.04.24. Så purret vi på en tilbakemelding om dette 13.08.24 til Kirkerud/Sundvold/Larsen, og fikk svar fra dere

30.08 hvor vårt forslag ble godkjent - i tillegg til at dere anmodet om at ytterligere 3 bilag fra 2023 skulle omposteres fra investering til drift i 2024.

Etter en intern avklaring med økonomienheten i kommunen ble dette utført og besvart revisjonen i mail den 13.09.24.

Det er derfor noe uklart for kommunen hvorfor dette tas opp i revisjonsnotatet datert 14.10.24, all den stund dette var tilbørlig avklart og ompostert allerede 13.09.24.

Differanse regnskapsførte og aktiverte investeringer:

VR regnskap lager for hvert år en aktiveringsavstemmingsfil, som viser hvorfor summen av aktiverte investeringer ikke stemmer med bokførte beløp. Denne oversikten ble for året 2023 utarbeidet 14.02.24. Ved en feil hos oss ble denne først lagret på 2022-området under N:\årsoppgjør. Etter forespørsel fra revisjonen v/Kirkerud ble denne flyttet over til 2023-området 09.04.24.

Differansen mellom aktiverte investeringer og det som er regnskapsført i investeringsregnskapet framgår også og er forklart i totalavstemmingsskjemaets side 9.

3. Kontroll lønnsjournaler

Revisjonen har forstått det slik at ledere får tilgang til lønnsjournaler før lønnskjøring, og de kan godkjenne disse elektronisk, men systemet er ikke slik at det enkelt kan settes opp en oversikt over i hvor stor grad denne kontrollen gjennomføres. Kommunen bør vurdere hvordan en oppfølging av denne kontrollen kan foretas.

Svar: Denne mulighet er nå på plass. Det går an å gå inn i lønnsperiode og kjøre rapport både på enheter det er godkjent på og enheter det ikke er godkjent på. Controllere har tilgang til å se rapporten. For oktober ble 57% av alle lønnskjøringer godkjent av leder før lønnskjøringen. Det er flere og flere som godkjenner.

4. Kapitalkonto

Kommunen har foretatt en totalavstemming av årsregnskap 2023, og i denne er det også en avstemming av kapitalkonto. Denne viser en beregning av hva saldo på kapitalkonto skal være iht saldo 31.12.23 på anleggsmidler, langsiktig gjeld og ubrukte lånemidler. Årets endring av kapitalkonto stemmer, men det er en differanse fra tidligere år. Revisjonen ber om at det undersøkes hva som er årsaken til denne differansen og at evt. korrigeringer foretas i 2024.

Svar: Vi har identifisert avviket og oversendt forklaring av dette 29.10.24. Vi vil i samråd med revisjonen foreta en korrigerende avstemming av kapitalkontoen i 2024 slik at differansen nulles ut.

5. Regnskapsoppstillinger og budsjett

Bevilgningsoversikt 5-4 1. og 2.ledd

Vedtatt budsjett for 2023, budsjettskjema bevilgningsoversikt drift §5-4 1. og 2. ledd, var på noen områder ikke stilt opp iht. krav i budsjett- og regnskapsforskriften (BRF) og veileder til BRF. Viser til omtale i revisjonsberetningen for 2023 og brev nr 4.

Revisjonen mottok en avstemming av budsjettendringer fra kommunen, der budsjettendringer i løpet av 2023 skulle opplyses med henvisning til vedtaksnummer. Denne avstemmingen kan for neste år forbedres ved at avstemming av skjema 5-4 1.ledd settes opp med bruk av linje 6 Sum bevilgninger drift, og at avstemming av skjema §5-4 2. ledd settes opp slik at sum blir lik linje 6 på avstemming av §5-4 1.ledd. Det har for 2023 vært utfordrende å finne henvisning til vedtak for noen av fordelingene av

budsjetterte lønnsmidler som er foretatt. Alle kolonner i avstemmingen må for senere år henvise til budsjettendringssaker vedtatt av kommunestyret. Vi anbefaler også at dere gjennom året fyller ut avstemmingsskjemaet slik at dere følger opp budsjettendringene som vedtas gjennom året. Det var i avlagt regnskap 2023, i bevilgningsoversikt 5-4 2.ledd, noen rammeområder som var lagt inn med annen tekst enn i vedtatt budsjett. Regnskapet skal avlegges på samme nivå som vedtatt.

Svar: Dette tas til etterretning. Imidlertid er det mindre/lite hensiktsmessig å bruke gammel tekst når rammeområdene endrer navn i løpet av året. Regnskapet mener vi fortsatt avlegges på samme nivå.

Bevilgningsoversikt investering §5-5 1.ledd budsjett

Ved revisjon av regnskapsoppstillingen bevilgningsoversikt investering §5-5 1.ledd for 2023, viste det seg at det i kolonnen for opprinnelig budsjett var lagt inn tall fra budsjettforslaget istedenfor iht vedtaket. Dette medførte at investeringer i varige driftsmidler i opprinnelig budsjett i regnskapsoppstillingen ble høyere enn vedtatt. Denne feilen har ikke gitt følger for regulert budsjett.

Svar: Dette tas til etterretning

Bevilgningsoversikt investering §5-5 2.ledd

Det var noen andre rammeområder i avlagt regnskap enn i vedtatt budsjett. Regnskapet skal avlegges på samme nivå som vedtatt.

Svar: Dette tas til etterretning.

Med hilsen

Roar Størset

Dette brevet er godkjent elektronisk i Stjørdal kommune og har derfor ingen signatur.

BR2024-10.14 Tilbakemeldingsbrev Stjørdal kommune 2023

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- MONICA NORDVIK LARSEN, signert 14.10.2024 med ID-Porten: BankID

Det signerte dokumentet inneholder

- En forside med informasjon om signaturene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer

Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autentisiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

Kommunedirektør i Stjørdal kommune

Revisjonsnotat til årsregnskapet for 2023

Vi viser til revisjonsberetning datert 15.04.2024 for Stjørdal kommune sitt årsregnskap for 2023. Dette revisjonsnotatet er ment som en orientering til, og som grunnlag for oppfølging for administrasjonen. Kopi av notatet vil bli oversendt kontrollutvalget til orientering.

Forhold som tas opp i dette revisjonsnotatet er mindre vesentlige forhold som ikke påvirker vår konklusjon om årsregnskapet i vår revisjonsberetning, men som vi mener ledelsen bør være kjent med og følge opp. De forhold som tas opp må ses på som forbedringspunkter som revisjonen har forventning til at blir tatt tak i. Hvis vi gjentatte ganger må ta opp samme forhold i revisjonsnotat vil det være aktuelt å løfte det opp i revisjonsberetning som presisering eller forbehold på aktuelt område.

Forbedringspunkter vi ønsker å sette fokus på:

1. Dokumentasjon

Det var ikke med dokumentasjon på opptelling av alle kontantkassene som er registret i regnskapet pr. 31.12.23. For senere år ber vi om at benyttes opptellings skjema som fylles ut ved oppstilling pr 31.12. og signeres.

Bokførte opplysninger skal være dokumentert. Dokumentasjonen skal vise de bokførte opplysningenes berettigelse. (Jfr bokføringsloven §10) Dokumentasjon som bekrefter eierskapet på bokførte aksjer/andeler som er ført i regnskapet, er ikke tilstrekkelig i alle tilfeller. Dette bør forbedres.

2. Investeringsregnskapet

Vår kontroll av investeringsregnskap har avdekket at det fortsatt er bokført programvare som er å anse som driftsutgift (såkalte SaaS- software as a service). Vi har gjennom kundebrev 2023-04 og webinar gjort oppmerksom på kravene og informert at det vil bli satt fokus på dette. Programvare som ved utgangen av 2023 var feil bokført i investeringsregnskapet, må nå i 2024 korrigeres og overføres til drift.

Det ble identifisert en differanse i investeringsregnskapet mellom det som var aktivert sammenlignet med det som var regnskapsført. Etter samtaler med regnskapsavdelingen ble det blitt avklart hva som var regnskapsført uten at det ble aktivert. Eksempler på differansen er utgifter knyttet til oppussing av boliger for salg og forsikringsaker som er blitt erstattet. Investeringer skal som hovedregel gjenspeiles i aktiveringene.

3. Kontroll lønnsjournaler:

Revisjonen har forstått det slik at ledere får tilgang til lønnsjournaler før lønnskjøring, og de kan godkjenne disse elektronisk, men systemet er ikke slik at det enkelt kan settes opp en oversikt over i hvor stor grad denne kontrollen gjennomføres.

Kommunen bør vurdere hvordan en oppfølging av denne kontrollen kan foretas.

Revisjon Midt-Norge SABrugata 2
7715 Steinkjer post@revisjonmidt norge.no
 907 30 300www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

• MONICA NORDVIK LARSEN, 14.10.2024

Forseglet av

Posten Norge

4. Kapitalkonto

Kommunen har foretatt en totalavstemming av årsregnskap 2023, og i denne er det også en avstemming av kapitalkonto. Denne viser en beregning av hva saldo på kapitalkonto skal være iht saldo 31.12.23 på anleggsmidler, langsiktig gjeld og ubrukte lånemidler. Årets endring av kapitalkonto stemmer, men det er en differanse fra tidligere år. Revisjonen ber om at det undersøkes hva som er årsaken til denne differansen og at evt. korrigeringer foretas i 2024.

5. Regnskapsoppstillinger og budsjett

Bevilgningsoversikt 5-4 1. og 2.ledd

Vedtatt budsjett for 2023, budsjettskjema bevilgningsoversikt drift §5-4 1. og 2. ledd, var på noen områder ikke stilt opp iht. krav i budsjett- og regnskapsforskriften (BRF) og veileder til BRF. Viser til omtale i revisjonsberetningen for 2023 og brev nr 4.

Revisjonen mottok en avstemming av budsjettendringer fra kommunen, der budsjettendringer i løpet av 2023 skulle opplyses med henvisning til vedtaksnummer. Denne avstemmingen kan for neste år forbedres ved at avstemming av skjema 5-4 1.ledd settes opp med bruk av linje 6 Sum bevilgninger drift, og at avstemming av skjema §5-4 2. ledd settes opp slik at sum blir lik linje 6 på avstemming av §5-4 1.ledd.

Det har for 2023 vært utfordrende å finne henvisning til vedtak for noen av fordelingene av budsjetterte lønnsmidler som er foretatt. Alle kolonner i avstemmingen må for senere år henvise til budsjettendringssaker vedtatt av kommunestyret.

Vi anbefaler også at dere gjennom året fyller ut avstemmingsskjemaet slik at dere følger opp budsjettendringene som vedtas gjennom året.

Det var i avlagt regnskap 2023, i bevilgningsoversikt 5-4 2.ledd, noen rammeområder som var lagt inn med annen tekst enn i vedtatt budsjett. Regnskapet skal avlegges på samme nivå som vedtatt.

Bevilgningsoversikt investering §5-5 1.ledd budsjett

Ved revisjon av regnskapsoppstillingen bevilgningsoversikt investering §5-5 1.ledd for 2023, viste det seg at det i kolonnen for opprinnelig budsjett var lagt inn tall fra budsjettforslaget istedenfor iht vedtaket. Dette medførte at investeringer i varige driftsmidler i opprinnelig budsjett i regnskapsoppstillingen ble høyere enn vedtatt. Denne feilen har ikke gitt følger for regulert budsjett.

Bevilgningsoversikt investering §5-5 2.ledd

Det var noen andre rammeområder i avlagt regnskap enn i vedtatt budsjett. Regnskapet skal avlegges på samme nivå som vedtatt.

Vi ønsker en tilbakemelding på hvordan punktene tenkes fulgt opp innen 29.10.2024

Med vennlig hilsen

Monica Nordvik Larsen

Oppdragsansvarlig revisor
Statsautorisert revisor

Direkte ☎ 90 80 97 33 eller ✉ monica.larsen@revisjonmidt norge.no

[Dokumentet er elektronisk godkjent](#)

Kopi:

Kontrollutvalg

Økonomisjef

Værnesregionen regnskap

Revisjon Midt-Norge SA

Brugata 2
7715 Steinkjer

✉ post@revisjonmidt norge.no
☎ 907 30 300

www.revisjonmidt norge.no

Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

• MONICA NORDVIK LARSEN, 14.10.2024

Forseglet av

Posten Norge

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av TrønderEnergi AS med datterselskap - prosjektplan

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

21.02.2025

Saknr

03/25

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-037, TI-&58

Arkivsaknr 24/533 - 3

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget i Stjørdal slutter seg til problemstillingene, leveringstidspunkt og ressursrammen revisjonen har foreslått i prosjektplanen Trønderenergi AS - prosjektplan felles eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon.
2. Kontrollutvalget i Stjørdal slutter seg til plan for fordeling av timer og aksepterer at det trekkes 2 timer for Stjørdals del.

Vedlegg

Prosjektplan TrønderEnergi AS.

Fordeling av timer til forvaltningsrevisjon av Trønderenergi AS.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget i Malvik kommune er initiativtaker og prosjekteier av denne eierskapskontrollen og forvaltningsrevisjonen av TrønderEnergi AS med datterselskap. Alle kontrollutvalgene til eierkommuner i TrønderEnergi er invitert til å delta i og behandle eierskapskontrollen og forvaltningsrevisjonen.

Kontrollutvalget behandlet invitasjonen til felles forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av TrønderEnergi med datterselskaper i sak 42/24 i møte 15. november 2024.

Kontrollutvalget signaliserte at de var positive til invitasjonen og ville være en del av en felles forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av TrønderEnergi, men at de ville avvente et forslag til en endelig prosjektplan med konkrete problemstillinger, timebudsjett og leveringstidspunkt før det tas en endelig avgjørelse.

Malvik kontrollutvalg behandlet prosjektplanen i sitt møte 5. februar og fattet følgende vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til revisors forslag til prosjektplan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av TrønderEnergi AS med datterselskap, med levering som foreslått i planen.
2. Vedtatt prosjektplan sendes de andre eierkommunene, med invitasjon til å slutte seg til prosjektplanen.
3. Prosjektplanen må aksepteres slik den er vedtatt av kontrollutvalget i Malvik kommune.

Premisset for å være med på prosjektet er at kontrollutvalgene som velger å delta må fatte et vedtak som sier at de vedtar den samme prosjektplanen og den foreslåtte fordelingen av timer.

Eierskapskontrollen er avgrenset til å omfatte den eierstyringen som eierne utøver i fellesskap. Om den enkelte kommune ønsker et tillegg om særegne forhold i sitt eget konkrete eierskap kan det leveres som en tilleggsbestilling.

Konseks vurdering og konklusjon

Etter Konsek sitt syn vil forslag til problemstillinger gi svar på kontrollutvalgets formål med bestillingen fra møtet 15. november.

Trondheim kommunes forutsetning om at tilblivelsen av Aneo AS blir en del av bestillingen anses imøtekommet. Det samme gjelder de tilbakemeldingene som gjaldt utbyttestrategien i selskapet. Konsek vurderer at utvalget kan vedta forslag til prosjektplan, med levering og timebruk som foreslått. Sekretariatet vil sørge for at saken med endelig vedtak oversendes Malvik kontrollutvalg så raskt som mulig.

Trønderenergi AS

Deltakende kommuner

Prosjektplan felles eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon

SK1039

2025

1 FAKTA OM OPPDRAGET

FORMÅL

Formålet med prosjektet er å belyse eierstyringen og konsekvenser for eierne ved konserndannelsen i TrønderEnergi AS.

PROBLEMSTILLINGER

1. Utøver eierne i fellesskap eierstyring i tråd med anbefalte prinsipper for god eierstyring?
2. Hvordan har endringer i konsernstrukturen og etableringen av Aneo AS påvirket kommunenes styringsmuligheter?
3. I hvilken grad har konsernledelsen i TrønderEnergi AS etablert styringslinjer og informasjonsrutiner som bidrar til god informasjonsflyt?
4. I hvilken grad følges utbyttepolitikken opp i konsernet?
5. I hvilken grad sikrer styret forsvarlig organisering av selskapet?

TIDS- OG RESSURSBRUK

Timeforbruk: 1000 timer.

Rapport til sekretær: Mars 2026

OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR

Margrete Haugum, forvaltningsrevisor Revisjon Midt-Norge SA

mha@revisjonmidtnorge.no

Mobil: 95233007

2 MANDAT

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Malvik kommune bestilte den 28.11.2024, sak 60/24 en forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi AS med datterselskap. Forvaltningsrevisjonen skal gjennomføres som en felles forvaltningsrevisjon sammen med andre eierkommuner. Denne bestillingen utløste arbeidet med en prosjektplan som er ment å være en felles plan for de kommuner som ønsker å være med i prosjektet.

Kontrollutvalget i Trondheim kommune vedtok den 6.5.2024, at de er positive til å gjennomføre en forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi AS i samarbeid med de andre eierkommunene. Trondheim kommunes forutsetning om at etableringen av Aneo AS blir berørt i forvaltningsrevisjonen tas inn i prosjektet.

TrønderEnergi AS eies av flere kommuner og det er to revisjonsselskap som reviderer disse kommunene. Derfor er denne forvaltningsrevisjonen og felles eierskapskontroll et samarbeidsprosjekt mellom Trondheim kommunerevisjon og Revisjon Midt-Norge. Prosjektplanen er utarbeidet av Revisjon Midt-Norge SA og Trondheim kommunerevisjon i fellesskap.

2.2 Bakgrunnsinformasjon

Utgangspunktet er en forvaltningsrevisjon av selskapet TrønderEnergi AS med datterselskap. Et datterselskap er et selskap som TrønderEnergi AS kontrollerer, som igjen betyr at TrønderEnergi AS eier mer enn halvparten av aksjene. TrønderEnergi AS sine to datterselskaper er TrønderEnergi Kraft Holding AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS.

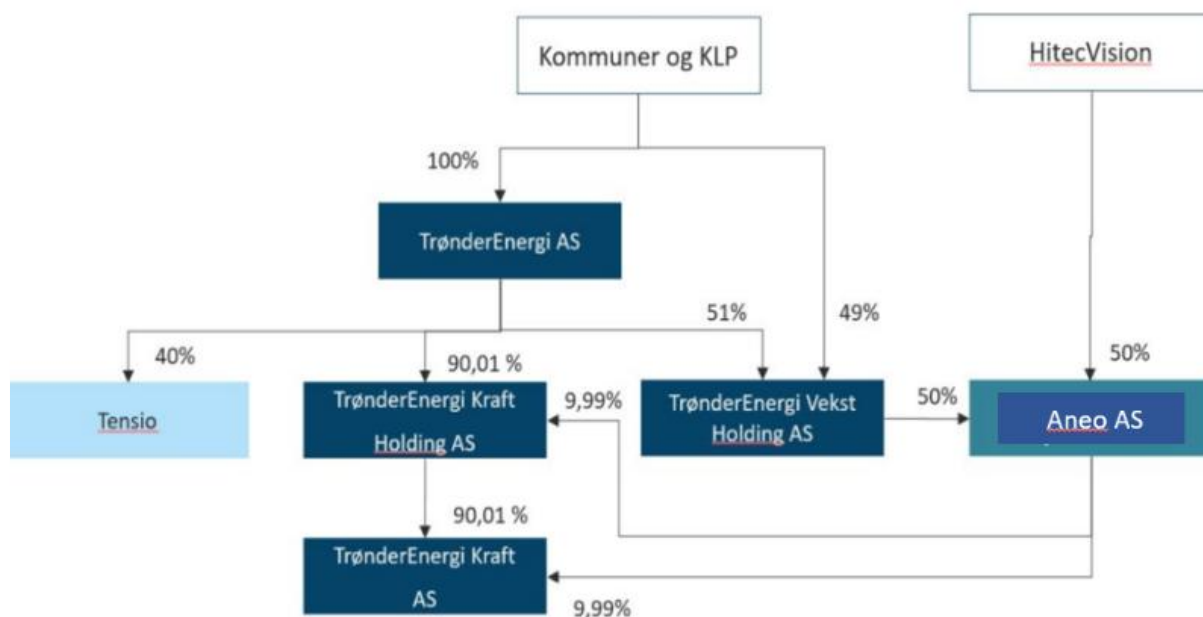
Ettersom bestillingen omhandler TrønderEnergi AS med datterselskap er det relevant å se på problemstillinger som er nært knyttet til utøvelsen av kommunens eierskap. Revisor har avgrenset eierskapsproblemstillinger til å gjelde forhold som er felles for eierne, og ikke en eierskapskontroll av den enkelte kommunes utøvelse av eierskapet med mindre det er spesifikt bestilt.

2.3 TrønderEnergi AS

TrønderEnergi AS er morselskapet i konsernet. TrønderEnergi AS eies av 19 kommuner i Trøndelag og KLP (Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikrings-selskap). Orkland kommune har den største aksjeposten på 16,94 prosent, deretter følger Melhus 13,344 prosent, KLP 13,328 prosent og Trondheim kommune 9,125 prosent (se vedlegg for liste over eierkommuner).

Morselskapet TrønderEnergi AS hadde tidligere en bedriftsforsamling, men er avviklet. Aksjelovens krav om bedriftsforsamling gjelder for selskapet med mer enn 200 ansatte.

I figur en er det laget en oversikt over selskapene som TrønderEnergi AS har eierinteresser i. I tillegg til de eierskapene som framgår av figuren har Tensio AS, TrønderEnergi Kraft Holding AS og Aneo AS sine datterselskaper og eierinteresser i selskaper.

Kilde: Byrådssak 38-2024, Trondheim kommune

Figur 1. Eierinteresser for TrønderEnergi AS

TrønderEnergi Kraft Holding AS er eid av TrønderEnergi AS med 90 prosent.

Vedtektsfestet formål med virksomheten er å eie aksjer i TrønderEnergi Kraft AS, og å drive på kommersiell basis med mål om å maksimere langsiktig aksjonærverdi for aksjonærene. Daglig leder og styreleder i holdingselskapet er konsernsjef Ståle Gjersvold. Aneo Holding AS eier de øvrige 10 prosentene av holdingselskapet.

Selskapet **TrønderEnergi Kraft AS** omtales på deres hjemmesider som konsernets kjernevirksomhet. Selskapet eier, driver og vedlikeholder 17 vannkraftverk. Det fremgår at selskapet i 2023 hadde 34 ansatte. Daglig leder i selskapet er Ann Cathrine Holmen. Ståle Gjersvold er styreleder for selskapet.

TrønderEnergi Vekst Holding AS er eid av TrønderEnergi AS med 51 prosent og av 19 trønderske kommuner med en samlet andel på 42,47 prosent og KLP med en eierandel på

6,53 prosent. Selskapet ble etablert 22. juni 2022 ved at det ble fisjonert ut av TrønderEnergi AS. Formålet med selskapet er å eie aksjer i fornybarselskapet Aneo AS.

Aneo AS ble etablert av TrønderEnergi AS og det stavangerbaserte investeringselskapet HitecVision AS i 2022 med like store eierandeler (50 prosent hver). Ved etableringen av det nye selskapet ble 6 milliarder kroner flyttet ut av TrønderEnergi AS og inn i Aneo AS. HitecVision AS skulle gå inn med tilsvarende andel, det vil si 6 milliarder kroner. Det fremgår av informasjonen rundt etableringen av Aneo AS at HitecVision AS gikk inn med 1,5 milliarder kroner og at resten av kapitalen skulle betales inn i løpet av 5 år, alternativt 9 år hvis kapitalbehovet ble mindre. Ubalansen i innskuddet skulle TrønderEnergi AS kompenseres med renteinntekter ved at HitecVision AS ble gitt en selgerkreditt.¹

Bakgrunnen for omorganiseringen av TrønderEnergi AS er at styret i selskapet så betydelig potensial for vekst og lønnsomhet i det grønne skifte med utbygging av fornybar energiproduksjon, energiforvaltning, elektrifisering og energieffektivisering. TrønderEnergi AS ønsket med etableringen av Aneo AS å ta del i den veksten og lønnsomheten som ligger i det grønne skiftet. Nedslagsfeltet for Aneo AS er ifølge TrønderEnergi AS sin årsrapport de nordiske landene, men også andre deler av Europa kan være aktuelt. Det fremgår av TrønderEnergi AS sine prognoser for strømpriser i årene fremover at utbytteneivået i 2022 med 200 millioner kroner kan opprettholdes etter etableringen av Aneo AS.

TrønderEnergi AS eier i tillegg 40 prosent av nettselskapet Tensio AS sammen med NTE (40%) og KLP (20%). Det felles nettselskapet ble dannet i 2018/2019 som et konsern. Selskapet vil operere med to adskilte tariffier i sør (Tensio Ts AS) og nord (Tensio Tn AS)². Det er opplyst at NVE planlegger tilsyn av Tensio Ts AS og Tensio Tn AS i 2025.

TrønderEnergi AS eier også 40 prosent av **Hogst AS** sammen med Aneo Renewables Holding AS (20%) og Røde Kors eierskap AS (40%). Selskapet driver med rydding og sikring av kraftforsyningen ved å rydde kraftlinjer. Selskapet tilbyr blant annet arbeid til personer rekruttert gjennom kriminalomsorgen.

Nærmere om etableringen av Aneo

I årsrapporten for Aneo AS for 2023 redegjøres det for selskapsstrukturen. Der står det at styret i Aneo Holding AS er toppledelsen i Aneo-gruppen. Det er i tillegg en revisjonskomite

¹ Kilde: Bystyresak 130_2022, 15.6.2022. Trondheim kommune

² Nettfusjonen er omtalt i en orientering til formannskap i sak FO 0165/18, Trondheim kommune.

og en kompensasjonskomite. Daglig leder (CEO) er øverste ansvarlige og rapporterer til styret. Aneo-gruppen er organiserte i områdene:

- Fire sentraliserte funksjoner (teknologi og utvikling, finans, strategi og forretningsstøtte og markedsføring, kommunikasjon og public relations)
- Fornybarportefølje og vekst
- Fornybar operasjoner (teknologi og utvikling)
- Energiledelse
- Nedstrøms aktiviteter i Norden

Aneo Holding AS sitt formål er.

Foreta investeringer i fornybar energi-sektoren, med særlig fokus på ny fornybar energi aktiva, energiteknologi, lagring og teknologier, energiforvaltning, teknologidrevne tjenester i energimarkedene, "energy as a service"-konsept, inkludert energiinfrastruktur fokusert på B2B-markedene, i samsvar med forretningsplanen som er fastsatt fra tid til annen, (ii) effektivt eie og forvalte egne aktiva og alle nye aktiva som er anskaffet eller utviklet, (iii) yte tjenester knyttet til drift, vedlikehold, energiforvaltning og annet under langsiktige avtaler med TrønderEnergi Kraft AS, andre konsernselskaper og tredjeparter, (iv) eie en minoritetsandel i TrønderEnergi Kraft AS, og (v) handel og utvikling. Selskapet skal drives på forretningsmessig basis og med mål om å maksimere aksjonærværdien for aksjonærene. Selskapets virksomhet skal drives i samsvar med de til enhver tid gjeldende lover og selskapets forretningsplan og budsjett som er fastsatt fra tid til annen.

Aneo Holding AS eier alene Aneo Holding 2 AS. Aneo Holding AS eier 9,99 prosent av TrønderEnergi Kraft Holding AS og 9,99 prosent av TrønderEnergi Kraft AS.

Styret i Aneo Holding AS består av styreleder Therese Log Bergjord, styremedlemmer Jon Vatnaland, Hanne Høie Grøttum, Ståle Gjersvold, Peder Christian Ingstad Ursin-Smith og Hilde Bakken.

Aneo Holding 2 AS har følgende formål:

Produksjon og omsetning av elektrisk energi og annen virksomhet som hører naturlig sammen med dette. Virksomheten kan også drives i samarbeid med, eller ved deltagelse i andre foretak med tilsvarende eller lignende formål. Selskapet skal drives på forretningsmessig basis innenfor rammen av gjeldene energilovgivning med vekt på langsiktig verdiskapning.

Styret i Aneo Holding 2 AS består av styreleder Gunnar Hovland.

Aneo Holding 2 AS to heleide datterselskap.

- Aneo Production Holding AS (som har to heleide datterselskap og en heleid datterdatter, samt 51 prosent eierskap i Aneo Roan Vind Holding AS). Styret består av styreleder Gunnar Hovland.
- Aneo Renewables Holding AS (som har 12 heleide datterselskap, 80 prosent eierandel i datterdatter Aneo Retail International AS og 51 prosent eierskap i Aneo Vind AS.) Styret består av styreleder Gunnar Hovland.

3 PROSJEKTDESIGN

Dette kapittelet redegjør for revisors forslag til løsning av oppdraget.

Prosjektet planlegges gjennomført som en forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Utgangspunktet er at eierkommunene har ansvaret for oppfølging av selskapet. Selskapet oppgir at de følger prinsippene i NUES (Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse) anbefalinger for god eierstyring. Prinsipper for god eierstyring tilsier at eierne har en klar og tydelig målsetting med sitt eierskap i selskapet. Videre er det sentralt at disse målsettingene ligger til grunn for hvordan eierkommunen utøver sitt eierskap, og at eierrepresentantene er kjent med de styringssystemene som gjelder for den aktuelle selskapsformen. Eierutøvelsen skal skje i rette fora, formell generalforsamling og uformelle eiermøter, og ikke ved påvirkning av styremedlemmer. Offentlige eiere kan sies å ha et særlig ansvar for å påse at selskapet ivaretar sitt samfunnsansvar, og at selskapene har et bevisst forhold til etiske problemstillinger i driften. Dette er forhold vi vil belyse ved intervju med eierrepresentanter og selskapets ledelse, og gjennomgang av protokoller og dokumentasjon.

TrønderEnergi konsernet har vært igjennom en stor omstilling og omorganisering av virksomheten med etablering av datterselskaper. De oppgir i sin årsmelding 2024 at de forbereder seg for fremtiden hvor det er stort behov for privat vekstkraft for å klare omstillingen samfunnet må igjennom. De skriver i årsmeldingen:

“Gjennom å skille ut investeringene som er gjort de senere årene i vindkraft og elektrifisering, samt overføre en stor del av organisasjonen, etablerte vi, ved å invitere HitecVision inn som likeverdig medeier, i 2022 Aneo. Hovedformålet med etableringen var å realisere verdiskapningen TrønderEnergi har skapt de siste årene.”

TrønderEnergi AS oppgir i årsmelding 2023 at med etableringen av de to datterselskapene og Aneo AS har TrønderEnergi AS blitt et rendyrket holdingselskap. Et relevant spørsmål er hvor godt denne omorganiseringen og ekspansjonen med innhenting av privat kapital er forankret hos eierne, og ikke minst på hvilket beslutningsgrunnlag ekspansjonsstrategiene er vedtatt på. Har eierkommunene tatt aktivt stilling til om de ønsker denne utviklingen for selskapet? Har omorganiseringen og ekspansjonen gått ut over selskapets avkastning, og er i så fall det i forståelse med eierne? Det kan også være aktuelt å vurdere om TrønderEnergi AS har etablert de nødvendige styringssystemene på overordna nivå for å sikre at konsernets aktivitet er hensiktsmessig for å nå de kravene og forventningene eierne stiller til selskapet.

Etter denne omorganisering er kommunene eiere både i morselskapet i konsernet, TrønderEnergi AS og de er både direkte og indirekte eiere i TrønderEnergi Vekst Holding AS. Kommunene utøver derfor eierskap i begge disse selskapene.

3.1 Problemstillinger

Revisor har utarbeidet følgende problemstillinger.

Problemstilling 1. Utøver eierne i fellesskap eierstyring i tråd med anbefalte prinsipper for god eierstyring.

- a. Har eierkommunene tydeligere målsettinger med sitt eierskap i TrønderEnergi AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS?
- b. Hvordan sørger eierne og selskapet for at virksomheten ivaretar sitt samfunnsansvar?
- c. Hvordan sørger eierne for at valg av styrene skjer i samsvar med anbefalte prinsipper for god eierstyring og aksjeloven?
- d. Blir generalforsamlingen gjennomført i samsvar med aksjelovens bestemmelser?

Problemstilling 2. Hvordan har endringer i konsernstrukturen og etableringen av Aneo AS påvirket kommunenes styringsmuligheter?

Problemstilling 3. I hvilken grad har konsernledelsen i TrønderEnergi AS etablert styringslinjer og informasjonsrutiner som bidrar til god informasjonsflyt?

- a. Er det etablert hensiktsmessig rapportering mellom mor og datterselskap?
- b. I hvilken grad gjøres det habilitetsvurderingen i konsernstrukturen?
- c. I hvilken grad sikrer konsernledelsen at eierne blir likebehandlet?

Problemstilling 4. I hvilken grad følges utbyttepolitikken opp i konsernet?

- a. Hvordan har Aneo påvirket konsernets utbyttepolitikk?
- b. Hvilke forventinger har eierne til utbyttepolitikken fremover?

Problemstilling 5. I hvilken grad sikrer styret forsvarlig organisering av selskapet?

- a. I hvilken grad holder styret seg orientert om selskapets økonomiske stilling?
- b. I hvilken grad ivaretar styret sitt påseansvar overfor selskapet med hensyn til å sikre tilfredsstillende internkontroll og risikohåndtering?

3.2 Avgrensning

Problemstillingen om eierskapskontroll avgrenses til å omfatte den eierstyringen eierne utøver i fellesskap.

Forvaltningsrevisjonen avgrenses til TrønderEnergi AS med datterselskap, som betyr TrønderEnergi Kraft Holding AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS.

Problemstilling to vil i utgangspunktet besvares gjennom en beskrivelse av prosessen med endringer i konsernstrukturen og etableringen av Aneo AS.

3.3 Kilder til kriterier

Aktuelle kilder til revisjonskriterier er:

- Aksjeloven
- KS anbefalinger
- NUES (2021) Norsk anbefaling Eierstyring og selskapsledelse
- Kommunens føringer på eierutøvelse

Anbefalingene fra NUES gir føringer for styrets arbeid, slik som å utarbeide klare mål, strategier og risikoprofil for virksomheten, slik at selskapet skaper verdier for aksjonærene på en bærekraftig måte. Anbefalingene underbygger styrets påse-ansvar som går fram av aksjeloven. På samme måte følger NUES anbefalingene opp flere av bestemmelsene i aksjeloven.

3.4 Metoder for innsamling av data

Forvaltningsrevisjonen følger standarden for forvaltningsrevisjon RSK001 og standarden for eierskapskontroll RSK 002. Sentralt i standardene er å sikre et godt datagrunnlag for revisjon og kontroll.

Skriftlige dokumenter i form av politiske saker, vedtekter, stiftelsesdokumenter, protokoller fra generalforsamlinger og styremøter er sentral dokumentasjon. Det er relevant å innhente annen dokumentasjon som eierne får, eksempelvis informasjon fra eiermøter og direkte informasjon fra selskapet til eierne. I tillegg er det relevant innhente dokumentasjon på andre styringsdokumenter eksempelvis økonomiplaner, strategier, utbyttepolitikk, årsmeldinger, rapporteringer til styret og annet. Revisjonen har innsyn i selskaper som er offentlig eid. Det betyr at det ikke er automatisk innsyn i TrønderEnergi Kraft Holding AS hvor Aneo AS eier 9,99 prosent. Revisor vil undersøke muligheten for innsyn i dette selskapet. Det skriftlige dokumentasjonen har stor verdi som data i revisjonen fordi det er den offisielle kommunikasjonen fra selskapet til eierne.

Revisor planlegger å gjennomføre en spørreundersøkelse til eierkommunene, for å innhente data fra dem. I forkant av spørreundersøkelsen vil det blir gjennomført 3-6 intervjuer med utvalgte eierrepresentanter for å få en nærmere innsikt i hva eierne er opptatt av. Dette gjør det mulig å målrette spørreundersøkelsen til de mest relevante tema. De kommunene som bestiller en egen eierskapskontroll i tillegg til den felles forvaltningsrevisjonen vil bli intervjuet separat med utgangspunkt i eierskapskontrollen.

Når TrønderEnergi AS konsernet skal revideres er ledelsen i selskapet en viktig kilde til data. Det vil derfor bli gjennomført intervjuer med ansatte i konsernledelsen og lederne i datterselskapene i første runde. Underveis blir det vurdert å gjennomføre flere intervju for ytterligere å belyse problemstillingene.

Foruten ansatte i konsernet er det aktuelt å intervju styret og eventuelt valgkomiteen i TrønderEnergi AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS. Revisor håper å kunne intervju ledelsen i Aneo AS selv om selskapet ikke er forpliktet til å stille opp.

Revisor er klar over at denne revisjonen kan berøre forretningsmessige hemmeligheter, noe som ikke vil bli berørt. Mulig sensitive forhold vil avklares underveis med intervjuobjekter og i forbindelse med godkjenning av intervjureferater.

4 PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektteam

Oppdragsansvarlig revisor	Margrete Haugum, Revisjon Midt-Norge SA
Prosjektmedarbeider	Magnar Andersen, Trondheim kommunerevisjon
Prosjektmedarbeider	Sunniva Tusvik Sæter, Revisjon Midt-Norge SA
Kvalitetssikrer	Arve Gausen, Revisjon Midt-Norge SA
Kvalitetssikrer	Kathrine Moen Bratteng, Trondheim kommunerevisjon

4.2 Styringsgruppe

Daglig leder Revisjon Midt-Norge SA	Arnt Robert Haugan
Revisjonsdirektør Trondheim kommunerevisjon	Per Olav Nilsen

4.3 Milepælsplan

Bestillingsdato	28.11.2024
Prosjektplan til sekretær	01.02.2025
Oppstartsmøte	Juni 2025
Datainnsamling ferdig	Desember 2025
Rapport til uttalelse	Februar 2026
Rapport til sekretær	Mars 2026

Steinkjer 29.01.2025

Margrete Haugum

Oppdragsansvarlig revisor

VEDLEGG 1 EIERKOMMUNER

Eier	Andel A-aksjer	Andel B-aksjer	Andel C-aksjer
Orkland kommune	15,486%		1,454%
KLP		13,328%	
Melhus kommune	12,185%		1,159%
Trondheim kommune	8,332%		0,793%
Indre Fosen kommune	7,314%		0,689%
Ørland kommune	7,031%		0,658%
Åfjord kommune	4,629%		0,407%
Heim kommune	4,335%	0,114%	0,406%
Oppdal kommune	3,689%		0,261%
Midtre Gauldal kommune	2,891%		0,282%
Malvik kommune	2,706%		0,251%
Hitra kommune	2,451%		0,238%
Frøya kommune	2,27%		0,219%
Skaun kommune	2,003%		0,198%
Selbu kommune	1,306%		0,125%
Holtålen kommune	1,226%		0,115%
Osen kommune	0,96%		0,084%
Stjørdal kommune	0,18%		
Tydal kommune	0,141%		0,021%
Rennebu kommune	0,055%		0,01%

Kilde: www.proff.no

VEDLEGG 2

UAVHENGIGHETSERKLÆRING

Riv Revisjon
Midt-Norge

Bidrar til forbedring

Vurdering av uavhengighet.

Revisors egenvurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt:

Prosjekt SK1039	Selskap: TrønderEnergi AS
-----------------	---------------------------

Hovedreferanse:

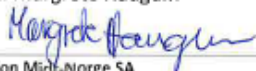
Kommuneloven § 24-4
Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3
ISA 200 - Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4
ISA 220 - Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13
ISA 300 - Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6
Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8
Standard for eierskapskontroll RSK 002 pkt. 3

Ansettelsesforhold:	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte selskap deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte selskap som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte selskap som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenesten under selskaps egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte selskap som hører inn under selskaps egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte selskap.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Sted: Steinkjer Dato: 29.01.25

Rolle: Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Navn: Margrete Haugum

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7716 Steinkjer

post@revisjonmidt norge.no
907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 90 2310 MVA

Revisjon

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

Fordeling av timer til forvaltningsrevisjon av Trønderenergi

Eier	Samlet eierandel	Timeandel	Timer pr. kontrollutvalg
Orkland kommune	16,940%	0,195	195
Melhus kommune	13,344%	0,154	154
Trondheim kommune	9,125%	0,105	105
Indre Fosen kommune	8,003%	0,092	92
Ørland kommune	7,689%	0,089	89
Åfjord kommune	5,036%	0,058	58
Heim kommune	4,855%	0,056	56
Oppdal kommune	3,950%	0,046	46
Midtre Gauldal kommune	3,173%	0,037	37
Malvik kommune	2,957%	0,034	34
Hitra kommune	2,689%	0,031	31
Frøya kommune	2,489%	0,029	29
Skaun kommune	2,201%	0,025	25
Selbu kommune	1,431%	0,017	17
Holtålen kommune	1,341%	0,015	15
Osen kommune	1,044%	0,012	12
Stjørdal kommune	0,180%	0,002	2
Tydal kommune	0,162%	0,002	2
Rennebu kommune	0,065%	0,001	1
Sum	86,674 %	1,000	1000

Fordelingen av timer tar høyde for at KLP, som eier 13,328 %, ikke deltar i forvaltningsrevisjonen. Fordelingen er laget med utgangspunkt i kommunenes eierandel, og forutsatt at alle kontrollutvalgene deltar. Hvis noen ikke vil delta, må deres timer fordeles på de gjenværende .

Prosess rundt anbud av revisjonstjenester

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

21.02.2025

Saknr

04/25

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-030, TI-&01

Arkivsaknr 24/621 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering. Kontrollutvalget vil påpeke at kommunestyret kan beholdes dagens revisjonsordning eller konkurranseutsette revisjonstjenestene. Saken sendes derfor over til kommunestyret med delt innstilling:

ENTEN

1. Kommunestyret konkurranseutsetter revisjonstjenestene og revisor skal velges etter en anbudsprosess. Kommunestyret ber om at:
 - a. Kommunedirektøren melder uttredelse fra Revisjon Midt-Norge SA innen 01.05.25 med virkning fra 01.05.26.
 - b. Kontrollutvalget fremmer en sak til kommunestyret med forslag til anbudsdokumenter høsten 2025.

ELLER

1. Kommunestyret beholder dagens revisjonsordning. Kommunestyret ber om at:
 - a. Eierrepresentanten bes om å ta opp både administrative og politiske erfaringer med revisjon Midt-Norge SA i de fora som er egnet.
 - b. Kontrollutvalget avslutter saken.

Vedlegg

Notat fra Revisjon Midt-Norge SA om Stjørdal kommunes eierskap

Bakgrunn

Kontrollutvalget har bestilt en sak om anbudsprosess for revisjon, saken skal sendes til kommunestyret. Det er kommunestyret som avgjør om kommunen skal endre revisjonsordning. Denne saken beskriver hvordan prosessen kan gjennomføres samt kostnader og konsekvenser.

Sekretariatet har vært avhengig av tilgang på informasjon fra Revisjon Midt-Norge om prosesser og tidsplan for eventuell uttreden av selskapet. Et notat fra Revisjon Midt-Norge svarer ut det sekretariatet konkret trengte informasjon om, og følger saken som vedlegg.

Det er flere forhold i notatet som ikke er kommentert i denne saken, men som kontrollutvalget og kommunestyret bør merke seg. Når kommunestyret har utlyst en anbudskonkurranse, vil man måtte gjennomføre konkurransen og ta det beste tilbudet. Skulle Revisjon Midt-Norge være det beste tilbudet kan man ikke avlyse konkurransen og gå tilbake til medlemskap i Revisjon Midt-Norge igjen.

Saksopplysninger

Bakgrunnen for saken er et brev fra kommunedirektøren til kontrollutvalget, datert 13. november. Her skriver kommunedirektøren at han er usikker på om Revisjon Midt-Norge er konkurransedyktig når det gjelder pris, tidsbruk og kvalitet. Kommunedirektøren ber om at kontrollutvalget bidrar til at revisjonstjenestene kan settes ut på anbud i 2025.

Kontrollutvalget diskuterte henvendelsen fra kommunedirektøren i sitt møte 13.12.24 under sak 60/24 om valg av revisjonsordning. Utvalget fattet dette vedtaket:

Kontrollutvalget ber sekretariatet komme tilbake med en sak om prosessen for å sette revisjon ut på anbud til neste møte 21. februar 2025.

Saken er en oppfølging av kontrollutvalgets vedtak. Vi har i det følgende lagt til grunn at kontrollutvalget ønsker å konkurransesutsette revisjonstjenestene, og at alternative revisjonsordninger ikke er aktuelle.

Prosess for konkurransesutsetting

Konkurransesutsetting av revisjonstjenestene må skje trinnvis. Forenklet framstilt må kommunestyret først endre revisjonsordningen (se under). Deretter ta stilling til hvilket revisjonsselskap som skal få oppdraget etter en anbudskonkurranse.

Kommunestyrets valgmuligheter – de ulike revisjonsordningene

Revisjonstjenestene kan organiseres på tre ulike måter.

1. **Egenregi:** Kommunestyret ansetter revisoren selv. Dette er kun aktuelt for de største kommunene, som Trondheim og Oslo, som har økonomi og volum til å ha et fagmiljø med flere ansatte. Vi mener at dette ikke er aktuelt for Stjørdal kommune.
2. **Interkommunalt samarbeid:** Flere kommuner eier revisjonsselskapet sammen, der hver kommune er deleier. Eierskapet utøves gjennom representantskapet/generalforsamlingen/årsmøtet. De fleste kommunene benytter denne ordningen.
3. **Konkurransesutsetting:** Kommunen kjøper tjenesten fra et revisjonsselskap etter en anbudskonkurranse. Avtalene løper som regel i fire år. Ca. 40 kommuner i Norge har valgt denne ordningen. Store aktører i markedet inkluderer Deloitte, BDO, KPMG, og Revisjon Midt-Norge SA.

Videre prosess

Den videre prosessen for å konkurransesutsette revisjonstjenestene skjer trinnvis, som vi beskriver under.

Trinn 1:

- Kommunestyret tar stilling til om det vil endre revisjonsordning (denne saken) i sitt møte 27. mars 2025.
- I samme sak ber kommunestyret om at kontrollutvalget fremmer en sak for kommunestyret om konkurransesutsetting. Saken skal foreslå kriterier og anbudsdokumenter for anskaffelsen.
- Kommunedirektøren får i oppdrag å melde kommunen ut av Revisjon Midt-Norge fra 1. mai 2025. Uttreden skal skje med ett års varsel. Det blir dermed Revisjon Midt-Norge som avlegger revisjonsberetning for 2025 (innen 15. april), og som presenterer den for kontrollutvalget i løpet av april 2026.

Trinn 2:

Kontrollutvalget behandler en sak om hvilke krav som skal stilles til revisjonstjenestene. Konsek lager saksframlegget, men bruker innkjøpsavdelingen i Værnesregionen som innkjøpsteknisk rådgiver for anskaffelsen. Innkjøpsavdelingen gjør også det praktiske arbeidet med anskaffelsen. Konsek har erfaring med lignende prosesser fra andre kommuner.

Trinn 3:

Anbudsdokumentet vedtas av kommunestyret.

Trinn 4:

Kontrollutvalget gjennomfører anbudsprosessen og innstiller på valg av revisjonsfirma. Kommunestyret fatter vedtak om valg av revisor i løpet av høsten/vinteren 2025.

Økonomiske konsekvenser

En endring av revisjonsordningen kan ha konsekvenser for Stjørdal kommunes revisjonskostnader og for kvaliteten på revisjonstjenestene. Hvordan en anbudskonkurranse slår ut på pris og kvalitet blir først klart når kommunestyret har valgt en ny revisor.

For Stjørdal kommune vil konkurranseutsetting gi to direkte økonomiske konsekvenser

- Ved uttreden får Stjørdal kommune tilbakebetalt andelsinnskuddet i Revisjon Midt-Norge, kr 200.000.
- Ved uttreden må kommunen betale kr 1.600.000 i pensjonsforpliktelser (engangspremie). KLP beregnet engangspremien 1. april 2024. Beregningen må gjøres på nytt ved uttreden, men blir trolig ikke vesentlig annerledes enn i 2024.

I tillegg blir det indirekte kostnader ved at Konsek og Værnesregionen bruker en del tid på anbudsprosessen og oppfølging av avtalen med det nye revisjonsselskapet.

Revisjonshonorar i sammenlignbare kommuner

Vi har innhentet kostnadsnivået fra sammenlignbare kommuner som har privat revisor. Der revisjonstjenestene er konkurranseutsatt er honoraret fast for regnskapsrevisjon, mens kostnadene til forvaltningsrevisjon varierer.

Rana og Stjørdal kommuner har timebudsjett for forvaltningsrevisjon, mens kommunene Alver og Bjørnafjords budsjett er i kronebeløp. Når timeprisen er ukjent, blir det umulig å gi en sikker sammenligning av kostnadene for revisjonstjenester i de fire kommunene. Beløpene kan likevel leses som en indikasjon på kostnadsnivået.

Utfordringen her er å sammenligne de selskapene som oppgir rammen for forvaltningsrevisjoner i timer og de som gjør det i kroner. Litt grovt regnet tilsier erfaringen at 550 timer og kr. 900.000 pr år gir ca. 1,5 forvaltningsrevisjoner pr år, eller 4 - 6 i løpet av fireårsperioden.

<u>Kommune</u>	<u>Innbyggertall</u>	<u>Revisjonshonorar</u>	<u>Forvaltningsrev.</u>	<u>Selskap</u>
Stjørdal	24.000	1.692.000	550 timer	RMN
Rana	27.000	1.653.000	550 timer	Deloitte
Alver	30.000	1.300.000	kr 900.000	KPMG
Bjørnafjord	26.000	1.356.000	kr 971.000	Deloitte

Kommunedirektørens rolle

Saken har oppstått på bakgrunn av den nevnte henvendelsen fra kommunedirektøren til kontrollutvalget. Sekretariatet vil påpeke at kommunedirektøren, ifølge kommuneloven med forskrifter, er avskåret fra å ha noen rolle i prosessen om valg av revisjonsordning, revisor eller sekretariat. Det er kommunestyret gjennom kontrollutvalget som utreder og saksbehandler slike spørsmål. Saken har dermed fått en inngang som ikke er i samsvar med lovverket. Kontrollutvalget og kommunestyret har likevel full anledning til å endre revisjonsordning.

Konklusjon

Sekretariatet har lagt til grunn at kontrollutvalget ønsket en sak som viser hvordan konkurranseutsetting av revisjonstjenestene kan foregå, og hvilke alternative revisjonsordninger som finnes. Dette ligger også til grunn for forslaget til vedtak.

Det ligger ikke til Konseks rolle å ha noen oppfatning om hvilken revisjonsordning som er best for Stjørdal kommune. Vi vil likevel påpeke at kommunestyret ikke har brukt handlingsrommet det har for å redusere kostnadene til revisjon. Det er eksempelvis mulig å

be kontrollutvalget om å redusere omfanget av forvaltningsrevisjon og andre revisjonsundersøkelser. Og kommunen kan som eier stille krav til kvalitet og internkontroll i Revisjon Midt-Norge i årsmøtet og på Eiermøter.

Slik vi oppfatter kontrollutvalget, så er ønsket om konkurranseutsetting økonomisk motivert. Saken viser at det ikke er noen umiddelbar økonomisk gevinst ved å skifte revisjonsordning. Kommunen får riktignok tilbake innskuddet på 200.000 kroner, men må løse ut pensjonsforpliktelsen på 1,6 millioner kroner ved en uttreden.

Når det gjelder oversikten over revisjonshonorar, så er det bare mulig å sammenligne kommunene som budsjetterer kostnadene til forvaltningsrevisjon på samme måte. Rana og Stjørdal budsjetterer med timer. Rana kommer noe bedre ut med totalt 39.000 kroner lavere årlig honorar. Kostnader til rådgiving kommer i tillegg. De to kommunene som budsjetterer med forvaltningsrevisjon i kroner kommer også ut relativt likt, med en total prisdifferanse på 56.000 kroner.

Vi har ikke vurdert kvaliteten på revisjonstjenestene, det ligger utenfor rammene av denne saken.

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Vurdering av Stjørdal kommune sitt eierskap i Revisjon Midt-Norge SA

Det vises til møte i kontrollutvalget den 13.12.24 og vedtak i sak 60/24 om prosessen for å sette revisjonen ut på anbud.

Revisjon Midt-Norge SA er tilfredse med at også vi som revisjonsselskap nå kan få mulighet til å belyse denne saken.

Vi vil først si at vi beklager at kommunedirektøren opplever samarbeidet som dårlig. Kommunedirektøren har imidlertid ikke tatt dette opp direkte med ledelsen i Revisjon Midt-Norge SA. Dette har heller ikke vært kjent for de utøvende revisorene som arbeider med Stjørdal før nå i høst. Vi ønsker derfor gjerne å diskutere med kommunedirektøren hvordan den faglige dialogen med administrasjonen kan bli bedre.

Vi har heller ikke registrert at kontrollutvalget i Stjørdal, som er vår oppdragsgiver, har uttrykt misnøye med oss som revisor. For Revisjon Midt-Norge er det prinsipielt viktig at kundeforholdet er forankret i kommunestyret og kontrollutvalget. Dette er i tråd med kommuneloven med forskrifter. Kontrollutvalget bestiller revisjoner, og revisor rapporterer resultatene av sitt arbeid til kontrollutvalget. Omfanget av revisjon er forankret i en leveranseavtale med kommunen. Det er ordfører som har underskrevet leveranseavtalen mellom Revisjon Midt-Norge SA og Stjørdal kommune.

Revisors rolle, når det gjelder å revidere en kommune, er føre kontroll med administrasjonen på oppdrag fra kontrollutvalg og kommunestyre. Revisjon Midt-Norge SA er en ekstern og uavhengig part, og er politikernes redskap for intern kontroll. Vi skal se etter at forvaltningen drives i samsvar med politikernes vedtak og forutsetninger, og at regnskapet gir et sant og rettferdig bilde av den økonomiske situasjonen. Videre at det er utarbeidet i samsvar med lover, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk. Vi skal være på vakt for fellesskapets verdier.

Vi har stor forståelse for krevende økonomiske tider i kommunene. Vi ser at alle kommunale tjenester og samarbeidsområder vurderes i forhold til kostnader og nytte. Det er naturlig at dette også gjelder Revisjon Midt-Norge SA.

I denne sammenhengen ønsker vi å bidra med et best mulig beslutningsgrunnlag. Hva er fakta når det gjelder revisjon generelt og Revisjon Midt-Norge SA (RMN) spesielt?

Utgangspunktet er at regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll er lovpålagt jfr. kommuneloven. Det kan altså ikke velges bort. Revisjonen kan løses gjennom å ansette egen revisor, inngå i et interkommunalt samarbeid eller konkurranseutsette revisjonen.

Skal kommunen da fortsette eierskapet i RMN?

Først noen tall og fakta.

Litt kort om selskapet Stjørdal kommune eier.

Revisjon Midt-Norge SA er organisert som et samvirkeforetak der kommuner og fylkeskommuner er våre eiere/deltakere. RMN skal ihht vedtatte vedtekter drive revisjon av de kommuner og fylkeskommuner som har medlemskap i foretaket. Per januar 2025 er det 53 kommuner og Trøndelag fylkeskommune som er deltakere i selskapet.

Årsmøtet er det øverste organet i selskapet. Årsmøtet vedtar budsjett og honorar for deltakerkommunene. Videre vedtar årsmøtet overordnede mål og strategier for selskapet, samt velger styremedlemmer. I Stjørdal er det ordfører som er kommunens representant i årsmøtet.

RMN er i dag et resultat av 5 interkommunale selskap som har fusjonert siden 2017. Før 2004 var Stjørdal kommune med i Søndre Innherred revisjonsdistrikt. Deretter KomRev Trøndelag IKS fram til 2017. Fra 2018 har Stjørdal kommune vært med i Revisjon Midt-Norge SA.

Vi har 47 ansatte fordelt på 9 kontor i regionen (Stjørdal, Orkanger, Brekstad, Trondheim, Steinkjer, Namsos, Brønnøysund, Sandnessjøen og Mosjøen).

Er RMN dyre?

Selskapet driver til selvkost.

I RMN har man valgt en modell med et honorar som vedtas av årsmøtet. I dette honoraret ligger alt av lovpålagte revisjonstjenester, attestasjoner, veiledning osv. Dette gir forutsigbarhet og ingen ekstrarafakturering for kommunen. I 2024 betalte Stjørdal 1 634 000,- for disse tjenestene. Til sammenligning betalte Stjørdal i 2015 kr 1 345 000,- for revisjon.

Kostnadsbildet viser at siden etableringen av RMN i 2018 har kommunenes honorar til selskapet økt mindre enn kommunal deflator fram til i dag. Tabellen viser at mens kommunal deflator i gjennomsnitt har økt med 3,9 prosent i perioden, har revisjonshonorarene økt med 1,6 prosent.

Tabell 1: Utvikling i kommunal deflator sammenlignet med økning i honorar for eierkommuner i RMN

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kommunal deflator	3,1 %	3,2 %	1 %	4,4 %	6,7 %	4,3 %	4,7 %	4,1 %
Økning honorar RMN	0 %	0 %	Reduksjon på 2%	1 %	1 %	4 %	7 %	4,1 %

Kilde: Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi V-2024, RNB24 og KS

Sammenlignet med kommuner som er deltakere i andre interkommunale løsninger, eller har konkurranseutsatt revisjonen, er vi også kostnadseffektive. Vi har hentet inn tall fra noen kommuner som er revidert av andre selskap.

Eksempler på årlige kostnader til revisjon for kommuner i Norge:

Kommune	Innbyggertall	Kostnad revisjon eks mva	År/ revisjonsselskap
Stjørdal	24 870	1 635 000,-	2024 RMN
Rana	26 000	1 653 000,-	2023 privat revisjon
Tynset	5500	900 000,-	2025 privat revisjon

Tysvær	11 400	1 200 000,-	2023 Rogaland revisjon IKS
Elverum	21 568	2 188 000,-	2023 Revisjon Øst IKS
Ås	21 300	1 500 000,-	2025 privat revisjon
Hemnes	4420	900 000,-	2023 KomRev Nord IKS

Det kan være litt vanskelig å sammenligne kostnader mellom kommuner. Dette skyldes usikkerhet om innholdet i de ulike avtalene om revisjon, men generelt kan det se ut til private revisjonsselskap gir noe rimeligere fastpris på lovpålagt regnskapsrevisjon, men opererer med en høyere timepris på forvaltningsrevisjon. Ved sammenligning av KOSTRA data er det også viktig å være klar over hva som er kostnader til revisjon, sekretariat og drift av selve kontrollutvalget.

Vi har tall fra konkrete anbudskonkurranser vi har vært med på, som viser at vi er konkurransedyktige på pris når det gjelder en totalpakke av revisjonstjenester.

Hva med mengden revisjonstjenester?

Er det for mye eller for høyt nivå på tjenestene? Både i RMN og i kommuner som har konkurranseutsatt revisjonstjenestene, er det i dag slik at man har en pris som skal dekke alle lovpålagte revisjonstjenester, attestasjoner og nødvendig veiledning til disse tjenestene. Når det gjelder forvaltningsrevisjon (FR) er ikke mengde og omfang konkretisert i lov. Her legges det til grunn et timetall årlig for FR. I RMN er antall timer FR per kommune delt in i 4 nivåer avhengig av størrelsen på kommunen. Forvaltningsrevisjoner kan være store og små, men en gjennomsnittlig forvaltningsrevisjonsrapport i Norge er på ca 300 timer. Våre tall for mengden forvaltningsrevisjon for kommunene, er sammenlignbare med nivået i tilsvarende store kommuner som revideres av andre selskap.

Eksempler på timer FR i kommuner i Norge årlig:

Kommune	Innbyggertall	Timer FR	Egenregi eller konkurranse
Tynset	5 000	355	konkurranse
Rendalen	1 800	350	konkurranse
Rana	26 000	550	konkurranse
Stjørdal	26 000	550	Egenregi RMN
Ås kommune	21 300	600	konkurranse
Hemnes	4 420	243	Egenregi KomRev Nord IKS
Røyrvik	460	185	Egenregi RMN

Forvaltningsrevisjon bestilles av kontrollutvalget for hvert prosjekt som gjennomføres.

Finansiell revisjon er et løpende oppdrag som går kontinuerlig med bakgrunn i kommunens eierskap i RMN og kommunens engasjementsbrev med RMN. Hovedoppgaven når det gjelder finansiell revisjon er revisjon av kommunens årsregnskap, der vi skal kontrollere om årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon og at det er avgitt i samsvar med lov og forskrifter. Vi utfører revisjonen ihht internasjonale revisjonsstandarder og god kommunal revisjonsskikk. Vi har fokus på at finansiell revisjon gjennomføres ihht gjeldende krav, men også at den er effektiv og vi har fokus på likebehandling.

I finansiell revisjon inngår i tillegg til revisjon av årsregnskapet og årsberetningen, gjennomføring av forenklet etterlevelseskontroll, gjennomføring av andre attestasjoner, veiledning, rapportering og deltakelse på kontrollutvalgsmøter og kommunestyremøter.

Gjennom den finansielle revisjonen så bidrar vi også med veiledning til kommunen. Dette kan være spørsmål som kommunen har, eller egne møter med administrasjonen om ulike tema. Eksempelvis

har vi veiledet administrasjonen i kommunen innenfor kjøp av eiendomsselskap og muligheter for finansiering av ombygging i det siste. Vi gjennomfører også webinarer for våre kunder.

Er vi kompetente?

Vi er en kunnskapsbedrift med 47 ansatte og reviderer 54 kommuner i Norge. Det er dette vi er spesialister på. RMN er det selskapet som reviderer flest kommuner i Norge. Vi har de samme kompetansekrav til våre revisorer som det de private revisjonsselskapene har, eksempelvis statsautoriserte revisorer. Vi har medarbeidere med spisskompetanse på kommunale problemstillinger. Vi har medarbeidere som bidrar i den faglige utviklingen av kommunal revisjon i Norge gjennom å sitte i nasjonale bransjekomiteer. RMN har 10 statsautoriserte regnskapsrevisorer. De fleste forvaltningsrevisorer har mastergrad og to har doktorgrad. Vi har mange års erfaring blant våre medarbeidere. For våre eiere og kunder betyr dette en revisor som har den beste kompetansen innenfor kommunal revisjon og en unik kjennskap til kommunal sektor.

Hva er status når det gjelder konkurranseutsetting av revisjonstjenester i Norge i dag?

Loven åpnet for konkurranseutsetting av revisjonstjenester i 2004. Det er i dag ca 40 kommuner som har konkurranseutsatt revisjonstjenestene. Disse kommunene er delt mellom Deloitte, BDO og KPMG og RMN (vi har nemlig også en kommune). Deloitte reviderer flest kommuner av disse andre aktørene. For 10 år siden var det 50 kommuner som hadde konkurranseutsatt tjenestene. De siste årene har kommuner på Haugalandet og Vestfold gått tilbake til interkommunale selskap, eksempelvis Tønsberg kommune.

For 10 år siden var det nærmere 40 interkommunale revisjonsselskap. Nå er det 19 igjen. Det har vært store strukturelle endringer for å møte krav til kompetanse, effektivitet og konkurranse fra private aktører.

Hva er mulighetene for eierkommunene til RMN?

Vi ønsker oss eiere/ kommuner som er stiller krav til oss og har forventninger til tjenestene de betaler for. Dette gjelder både kompetanse, pris og kvalitet. Vi ønsker en dialog med både administrasjonen og politikerne i våre kommuner velkommen. Kommunene må bruke mulighetene som ligger i eierskapet til selskapet. Hva skal selskapet være for kommunene framover? Hvordan skal selskapet drives? Kommunene kan bruke årsmøtet som arena for å diskutere og påvirke utviklingen av selskapet.

I tillegg til å forvente at RMN arbeider aktivt med effektivisering og utvikling av selskapet, kan deltakerkommunene diskutere andre strategier for selskapet (selskapets strategi er vedtatt av deltakerkommunene i årsmøtet). Tema kan være å øke inntjeningen på andre kunder eller økt salg til egne kommuner (i egenregi). Årsmøtet kan også diskutere leveranseavtaler og modell for fakturering.

Kan det ikke likevel være greit å teste RMN sin konkurransevne i markedet gjennom konkurranseutsetting? Utfordringen med dette er at selskapet er opprettet av kommunene, med et felles formål om å levere kostnadseffektive revisjonstjenester i egenregi. Selskap som leverer tjenester i utvidet egenregi, er i henhold til EU/EØS regelverk pålagt å ha minimum 80% av omsetningen og aktiviteten blant eierkommunene i selskapet. Selskapets vedtekter sier at hvis man er medlem i RMN må man kjøpe hovedvekten av revisjonstjenester fra selskapet. Hvis våre eierkommuner skal teste oss med jevne mellomrom gjennom konkurranseutsetting, undergraver dette hele formålet med selskapet. Hvis kommunen har utlyst en anbudskonkurranse, vil man måtte gjennomføre konkurransen og ta det beste tilbudet. Skulle RMN være det beste tilbudet kan man ikke avlyse konkurransen og gå tilbake til medlemskap i RMN igjen.

Konkurranseutsetting hvert 4 år betyr også en del transaksjonskostnader. Dette blir ofte underkommunisert når det snakkes om kostnader.

Det er mulig å sammenligne våre priser, vår kompetanse og våre tjenester med andre selskap. Slik benchmarking/sammenligninger er mulig på annen måte enn via konkurranseutsetting. Dette har vi prøvd å vise ovenfor.

Når det gjelder uttreden av Revisjon Midt-Norge SA, reguleres dette av selskapets vedtekter;

§ 9 Uttreden

Uttreden kan foretas med ett års varsel. Utmelding skal skje skriftlig.

Ved utmelding har medlemmet krav på å få tilbakebetalt sitt andelsinnskudd. Innskuddet utbetales på uttredelsestidspunktet. Medlemmene har ikke krav på å få utbetalt renter på andelsinnskudd.

Ved uttreden skal det foretas en beregning av pensjonsforpliktelsen ved opphør (engangspremie) per dato. Medlemmer som trer ut av selskapet må innbetale sin andel av foretakets engangspremie.

Beregning av hvor stor pensjonsforpliktelse kommunen må innfri ved uttreden, beregnes altså ved uttredelsesdato.

Viktigheten av kontroll og revisjon (dette er uansett om kommunen kjøper revisjonstjenester eller er deltakere i et interkommunalt selskap)

Verdien av tillit i samfunnet til politiske organer og administrasjon er sentralt. Dette er viktig i et demokratiske perspektiv. Vi vil også trekke fram viktigheten av kontroll og revisjon, ikke minst i krevende tider for kommunene.

I tillegg til dette ligger det forhåpentligvis en nytteverdi for administrasjonen og et bidrag til forbedring gjennom revisjonen som utføres. Vi veileder også kommunene mer i økonomisk vanskelige tider.

Vi kan helt sikkert bli bedre på mange måter, både i den interne driften, og hvordan vi opptrer når vi er ute og reviderer. Dette gjelder også for hvordan vi kommuniserer og samarbeider med både administrasjonen og politikerne i kommunen.

Vi håper denne saken kan være med på å bedre dialogen med kommunen. Dette gjelder den faglige dialogen med administrasjonen og dialogen med Stjørdal kommune som eier. Fra vårt ståsted har dette høy prioritet.

Med vennlig hilsen

sign

Arnt R. Haugan
Daglig leder

Kontrollutvalgets årsmelding 2024

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

21.02.2025

Saknr

05/25

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&14

Arkivsaknr 24/256 - 3

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til forslag til årsmelding for 2024.
2. Årsmeldingen legges frem for kommunestyret med følgende forslag til vedtak: Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding for 2024 til orientering.

Vedlegg

Kontrollutvalgets årsmelding 2004.pdf

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets sekretariat har utarbeidet forslag til årsmelding for kontrollutvalget i Stjørdal kommune, der vi har oppsummert aktiviteten i kontrollutvalget i 2024.

Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontrollorgan og fører løpende kontroll av kommunens virksomhet på vegne av kommunestyret. For å oppsummere foregående års aktivitet og for å gi kommunestyret et nærmere innblikk i kontrollutvalgets virksomhet, utarbeider kontrollutvalget sin egen årsmelding som legges frem for kommunestyret til orientering.

Kommunestyret har til enhver tid, men kanskje særlig i tilknytning til behandlingen av årsmeldingen, anledning til å komme med synspunkter knyttet til kontrollarbeidet i kommunen. Kontrollutvalgets arbeid krever et godt samarbeid med kommunestyret, administrasjonen, revisjonen og sekretariatet, og formålet er å bidra til en velfungerende forvaltning og tillit til kommunen.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler kontrollutvalget å oversende årsmeldingen til kommunestyret til orientering.

Konsek

TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Kontrollutvalgets

årsmelding for

2024

Innhold

Kontrollutvalgets arbeids- og ansvarsområder.....	3
Arbeidet med lovpålagte oppgaver i 2024.....	4
Andre aktiviteter i 2024.....	7
Mer om kontrollutvalget.....	8

Kontrollutvalgets arbeids- og ansvarsområder

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan. Kontrollutvalget har én funksjon, kontrollfunksjonen. Kontrollutvalget er direkte underlagt kommunestyret og rapporterer bare til kommunestyret. Denne årsmeldingen er kontrollutvalgets rapport om kontrollarbeidet i 2024.

Kontrollutvalget har ifølge kommuneloven ansvar for

- **Å påse at regnskapsrevisjonen gjennomføres etter gjeldende lover og forskrifter**
- **Å sørge for at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak**
- **Forvaltningsrevisjoner**
- **Eierskapskontroller**
- **Å følge opp kommunestyrets vedtak om revisjonsrapporter**
- **Å lage budsjett for kontrollarbeidet**
- **Å innstille på revisjonsordning og revisjonsselskap til kommunestyret når det er aktuelt.**

I tillegg til de pålagte oppgavene, kan kontrollutvalget ta opp en hvilken som helst sak som utvalget mener har et kontrollperspektiv. Utvalget kan:

- holde seg orientert om resultatet av statlige tilsyn
- dra på virksomhetsbesøk for å bli kjent med kommunen og kommunens selskaper
- gjøre kontrolloppgaver på oppdrag fra kommunestyret
- holde seg orientert om kommunen som eier ved å følge med på møtene i generalforsamlinger, representantskap osv.
- bestille orienteringer om tjenesteområder, saker eller utvalgte rutiner fra kommunedirektøren
- behandle henvendelser fra publikum

Arbeidet med lovpålagte oppgaver i 2024

Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget behandlet i løpet av fjoråret flere saker om regnskapsrevisjon.

1. Kontrollutvalget har innhentet informasjon om at revisoren er uavhengig og kompetent til å utføre oppdraget. Se regnskapsrevisorens uavhengighetserklæring, sak 50/24: www.konsek.no/kontrollutvalg/stjordal/
2. Kontrollutvalget har holdt seg løpende orientert om revisjonsarbeidet. Kommunens revisor har blant annet orientert om sin vurdering av risikoene i kommunen og hvordan revisjonsarbeidet er lagt opp. Se orientering om revisjonsstrategi, sak 51/24 og vedlegg til protokollen under møtedokumenter (15.11.2024): www.konsek.no/kontrollutvalg/stjordal/
3. Kontrollutvalget har dessuten fått informasjon om hvordan revisjonsselskapet arbeider for å sikre kvaliteten i regnskapsrevisjonen.

Kontrollutvalget har dermed oppfylt tre plikter, som det er pålagt å utføre gjennom kommuneloven. Kontrollutvalget har ikke hatt merknader i noen av sakene.

Uttalelsen om årsregnskapet og årsberetningen

Kontrollutvalget skal hvert år uttale seg til kommunestyret om kommunens årsregnskap og årsberetning kan godkjennes. Kontrollutvalget skal se til at revisjonen foregår i samsvar med lovene og regelverket.

Se kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskapet og årsberetningen til Stjørdal kommune, sak 14/24: www.konsek.no/kontrollutvalg/stjordal/

Uttalelsen ble lagt fram for formannskapet og var en del av beslutningsgrunnlaget da kommunestyret behandlet årsregnskapet og årsmeldingen for 2023. Kontrollutvalget hadde ingen merknader til regnskapet og anbefalte kommunestyret å godkjenne begge.

Kontrollutvalget påpekte at vedtatt budsjett for 2023 og budsjettskjema bevilgningsoversikt ikke er stilt opp i samsvar med krav i budsjett- og regnskapsforskriften (BRF) og veileder til BRF.

Forenklet etterlevelseskontroll

Dette er en form for stikkprøvekontroll av kommunens økonomiforvaltning. Kommunens regnskapsrevisor gjør én slik kontroll hvert år, og rapporterer til kontrollutvalget før 30. juni.

I 2024 kontrollerte revisoren offentlige anskaffelser. Revisoren fant feil på seks av 20 anskaffelser.

Kommunedirektøren har fått beskjed om hva kommunen må korrigere for å tilfredsstille loven. Kontrollutvalget følger med på at administrasjonen retter seg etter påleggene. Utvalget har derfor holdt seg orientert om hva administrasjonen har gjort for å rette feilene. Se sak 43/24: www.konsek.no/kontrollutvalg/stjordal/

Nye planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal utrede behovet for, planlegge og bestille forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Kontrollutvalget lager nye planer for begge i løpet av det første året av valgperioden.

Den nye planen ble fullført i løpet av fjoråret. Kontrollutvalget fikk innspill til planen fra

- Revisjon Midt-Norge
- Kommunens administrative og politiske ledelse
- hovedtillitsvalgte og hovedverneombudet
- rådet for likestilling av funksjonshemmede

Kommunestyret vedtok planene for 2024-2028 i møtet 5. september, sak 93 og 94/24.

Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal kontrollere at selskapene som kommunen eier blir drevet i samsvar med politiske vedtak og lover, og at eierstyringen er god.

Det har ikke vært gjennomført noen eierskapskontroller i 2024, men det ble startet et forarbeid på en felles eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi AS med datterselskaper i samarbeid med de andre eierkommunene. Prosjektplan forventes behandlet på kontrollutvalgets møte i mars og arbeidet med prosjektet skal starte opp før sommeren og sluttbehandles i 2026.

Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er en undersøkelse av om kommunens virksomheter og selskaper er produktive, effektive og følger lover, regler og kommunestyrets vedtak.

Forvaltningsrevisjoner behandlet i 2024

Forvaltningsrevisjon Klasseledelse, læringsmiljø og tilpasning av undervisningen

Forvaltningsrevisjonen ble bestilt i møte 26.04 (Sak 2/24).

Prosjektplanen ble vedtatt i møte 27.09 (Sak 32/24)

Rapport forventes levert i april 2025 og ferdigbehandles i løpet av 2025.

Forvaltningsrevisjon NAV

Bestilling ble påbegynt i november og blir ferdigstilt i første kvartal 2025. Rapport, sluttbehandling og oppfølging vil skje i årsskiftet 2025/2026 og inn i 2026.

Andre aktiviteter i 2024

Orienteringer fra kommunedirektøren

Kommunedirektøren orienterer i utvalgsmøtene. Tema har vært

- Personalforvaltningen
- Arbeidsmiljø og sykefravær
- Tilbakerapportering til kommunestyret
- Status knyttet til Brann og redning
- Internkontroll
- Saksbehandling knyttet til private barnehager
- Enhetenes interne rapportering til kommunedirektøren og fastsatte suksesskriterier
- Kommunens økonomiforvaltning
- Pasientjournalssystemer og veien videre

Rapporter fra statlige tilsyn

Kontrollutvalget blir orientert om resultatene av statlige tilsyn i kommunen, og om hva kommunedirektøren gjør for å korrigere feil og mangler etter disse tilsynene.

Kontrollutvalget vil få en egen sak i første kvartal 2025 om statlige tilsyn i 2024.

Oppfølging av eierskap

Kontrollutvalget følger med på hvordan kommunen ivaretar eierskapet i en del av selskapene sine. Derfor holder kontrollutvalget seg orientert om generalforsamlinger, representantskaps- og årsmøter i en del av disse selskapene. Utvalget setter seg også inn i selskapenes årsmeldinger for å være orientert om viktige saker for selskapene.

Mer om kontrollutvalget

Møter og saksbehandling

Møteprotokollene fra utvalgets møter blir lagt fram for kommunestyret som referatsak. Kommunestyret kan dermed følge med på kontrollutvalgets arbeid.

Kontrollutvalget hadde syv møter i fjor. Utvalget sendte fem saker til kommunestyret for videre behandling.

Opplæring og faglig samarbeid

Medlemmene i kontrollutvalget får tilbud om opplæring og faglig samarbeid gjennom Konsek, NKRF – kontroll og revisjon i kommunen, og Forum for kontroll og tilsyn. I løpet av fjoråret deltok et medlem på konseks høstsamling 1. oktober.

Faglige ressurser

Sekretariat. Kommunen er medeier i Konsek, som er sekretariat for 48 kontrollutvalg i Nordland, Trøndelag og Innlandet. Konsek er kontrollutvalgets administrasjon og tar seg av møteavviklingen, saksutredning og koordinering med administrasjonen, revisjonen og statlige tilsyn.

Revisjon. Kommunen er medeier i Revisjon Midt-Norge, som er revisor for mer enn 54 kommuner i Nordland, Trøndelag og Innlandet. Revisjon Midt-Norge leverer samtlige former for revisjon til kommunen.

Økonomiske ressurser

Kommunestyret vedtar budsjettet for kontrollarbeidet etter innstilling fra kontrollutvalget. Kostnadene omfatter honorar til kontrollutvalgets sekretariat og til revisjonen.

Budsjettet til kontrollarbeidet var på kr 2.311.000. Revisjonshonoraret utgjorde kr 1.634.000, mens honoraret til sekretariatet var på kr 400.000. Kontrollutvalget har brukt 94 prosent av sin del av budsjettet.

Det er et høyere forbruk på møtegodtgjørelser enn budsjettet, men samtidig et mindreforbruk på kontrollutvalgets egen drift slik at samlet sum blir tilnærmet på budsjett.

Regnskap for kontrollarbeidet

Arts-gruppe	Tekst	Regnskap pr. 12/ 2024	Budsjett 2024
000 – 099	Godtgjørelser og sosiale utgifter	229.087,00	155.000,-
100 – 499	Driftsutgifter, kurs og reiser	31.981,00	122.000,-
	SUM KONTROLLUTVALGETS DRIFT	261.068,00	277.000,-
	Honorar, revisjonen	1.633.998,00	1.634.000,-
	Honorar, sekretariatet	400.000,-	400.000,-
	SUM KONTROLLARBEIDET	2.295.066,00	2.311.000,-

Kontrollutvalgets medlemmer

Det er strenge krav til hvilke roller kontrollutvalgets medlemmer kan ha mens de er medlem av utvalget. De kan ikke være ansatt i kommunen. De kan heller ikke ha en ledende rolle i selskaper som kommunen eier, for eksempel være styremedlem.

- Ingen av kontrollutvalgets medlemmer har en rolle som kommer i konflikt med vervet i utvalget.
- Kravet til kjønnsbalanse er oppfylt.

Faste medlemmer

Inger Johanne Uthus, Arbeiderpartiet, leder

Erik Bjørgum, Senterpartiet, nestleder

Elisabeth Suzen, Arbeiderpartiet

Erlend Eidem Egan, Høyre

Grete Bogen, Høyre

Varamedlemmer

For medlem Uthus og Suzen

1 Reinert Botten, Arbeiderpartiet

2 Bodil Prestmo, Arbeiderpartiet

3 John Arve Forbord, Arbeiderpartiet

For medlem Bjørgum, Bogen og Engan

1 Sigurd Bakheim, Senterpartiet

2 Kristin Hernes Berg, Senterpartiet

3 Hallgeir Winge, Fremskrittspartiet

4 Anne Britt Skatval, Senterpartiet

Avslutning

Årsmeldingen er en oppsummering av fjorårets virksomhet i kontrollutvalget. Saksdokumentene ligger på sekretariatets hjemmesider, www.konsek.no/kontrollutvalg/stjordal/

Kontrollutvalgets arbeid skal bidra til å styrke tilliten til kommunen og lokaldemokratiet. Utvalget håper at fjorårets virksomhet har bidratt til det, og vil takke kommunestyret og administrasjonen for samarbeidet.

Kontrollutvalget, 21. februar 2025

Bestilling av Forvaltningsrevisjon - NAV

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

21.02.2025

Saknr

06/25

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 24/538 - 2

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget påbegynte arbeidet med å bestille en ny forvaltningsrevisjon på sitt møte 15.11.24.

I henhold til plan for forvaltningsrevisjon skal tema for denne være innenfor området til NAV. Kommunedirektøren har på eget initiativ gjennomført en internrevisjon innenfor det samme området som fokuserer på mottakerne av tjenestene.

I kontrollutvalgets møte 13.12 under sak 59 deltok både ordfører og kommunedirektør sammen med revisor. Tema for saken var fremdrift i en allerede vedtatt forvaltningsrevisjon av grunnskolen. Der ble prinsippene rundt overlapp mellom forvaltningsrevisjoner og internrevisjoner diskutert og et omforent møte konkluderte med at det ikke nødvendigvis er et problem med revisjoner på overlappende områder så lenge partene har god dialog.

Det betyr at kontrollutvalget opprettholder NAV som område som skal undersøkes i denne forvaltningsrevisjonen, men undersøkelsen dreies mer mot tjenesteutøvelsen, med arbeidsmiljø, internkontroll og sikkerhet som mulige eksempler.

Vurdering

Kontrollutvalget behøver ikke å forhaste seg i bestillingen av forvaltningsrevisjonen og kan gjerne bruke mer tid på å diskutere både formål med påfølgende problemstillinger, og be om mer informasjon før endelig vedtak om bestilling fattes.

Om kontrollutvalget allerede, eller i løpet av behandling i møtet 21.02, kan definere et klart formål med påfølgende problemstillinger kan det vedtas allerede i møte 21.02.

Sekretariatet vil peke på noen relevante forvaltningsrevisjoner som kan være til inspirasjon.

Skien kommune gjennomførte en forvaltningsrevisjon om styring, samarbeid og kompetanse tilbake i 2013

Tema var i hvilken grad NAV-Skien hadde en organisering som er formålstjenlig for å løse de kommunale oppgavene?

Bodø kommune gjennomførte i 2014 en forvaltningsrevisjon som undersøkte om NAV har sikret forsvarlig internkontroll i forbindelse med saksbehandling om sosialhjelp?

Østfoldbyene Sarpsborg og Fredrikstad gjennomførte i 2011 en forvaltningsrevisjon som undersøkte tjenesteutøving og samarbeid på NAV-kontoret med fokus på internkontroll.

Sandnes kommune gjennomførte en forvaltningsrevisjon i 2020 hvor formålet med prosjektet var å vurdere hvordan NAV Sandnes arbeidet for å redusere antallet sosialhjelpsmottakere i kommunen, og da særlig unge stønadsmottakere.

Ørland kommune gjennomførte i 2023 en forvaltningsrevisjon hvor følgende problemstilling kan være aktuell for Stjørdal:

2. Ivaretar kommunen sitt ansvar overfor ansatte ved det lokale NAV-kontoret?

a. Har kommunalt ansatte fått tilstrekkelig opplæring til å yte gode sosialhjelpstjenester?

b. Sørger kommunen for tilstrekkelige personalressurser for å ivareta sosialtjenestetilbudet?

c. Er ansattes sikkerhet i jobben ivaretatt?

Konklusjon

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget diskuterer formålet med forvaltningsrevisjonen slik at sekretariatet kan presentere en mer utfyllende sak med forslag til problemstillinger på neste møte. Saken fremmes derfor uten forslag til vedtak.

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

21.02.2025

Saknr

07/25

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 25/81 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Utrykt vedlegg

[Budsjett og økonomiplan 2025-2028](#)

Saksopplysninger

Kontrollutvalget orienteres om vedtak i kommunestyret i saker som har relevans for kontrollarbeidet

Budsjett og økonomiplan 2025-2028: Sak 157/2024 (19.12.2024)

Budsjett for kontrollutvalget er beskrevet på s. 81.

Budsjett og økonomiplanen legges ved som utrykt vedlegg

Innspill til kontrollarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

21.02.2025

Saknr

08/25

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 25/81 - 4

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger

Formålet med denne saken er å gi medlemmene i utvalget mulighet til å diskutere og komme med forslag til saker som kontrollutvalget kan ta opp, eller som kan utredes til et fremtidig møte. Medlemmene kan foreslå saker til diskusjon under dette punktet på møtet. Medlemmene oppfordres til å si fra i starten av møtet dersom de har noe å ta opp.

Forhåndsinnmeldte saker til møtet 21.02Avklare videre arbeid med Forvaltningsrevisjon Rett hjelp til rett tid

Forvaltningsrevisjonen ble bestilt i 2020. Kontrollutvalget må avklare hva som mangler for at saken kan avsluttes.

Henvendelse ang. salg av traktor

Henvendelsen ble registrert og foreløpig svar ble sendt 3. januar.

Henvendelsen med vedlegg blir lagt frem i møtet for vurdering av videre behandling.

Opplæring av kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

21.02.2025

Saknr

09/25

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 25/81 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering

Vedlegg

Styret følger ikke alltid opp ansvaret sitt.

Vi verken har eller bør ha rettslige regler om stillingsvern og krav til arbeidsmiljø for politiske ledere.

Regjeringen innfører plikt til å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger.

Sammendrag - Rapport-statlig-tilsyn-med-kommunene 2020- 2024.

Sammendrag NTNU-rapport Selvkost i kommunene - avskrivningstid, kalkylrente og framføringsperiode.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som en del av sin opplæring:

- Styret følger ikke alltid opp ansvaret sitt
- Vi verken har eller bør ha rettslige regler om stillingsvern og krav til arbeidsmiljø for politiske ledere
- Regjeringen innfører plikt til å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger
- Rapport statlig tilsyn med kommunene 2020-2024
- Sammendrag NTNU-rapport selvkost i kommunene

Rolleavklaring mellom styret, administrasjonen og eier – Styret følger ikke alltid opp ansvaret sitt

Den 9.–10. oktober deltok Sunniva Tusvik Sæter på styrekurs i regi av Samfunnsbedriftene. Foto: Revisjon Midt-Norge SA

Skrevet av: **Nicolay Biørn-Lian** | Publisert: **14. oktober 2024**

– Vi kommer gjerne inn når det har skjedd noe i selskapet som politikerne ønsker å se nærmere på. Ofte ser vi at styret har jobbet etter uklare retningslinjer. Det sier forvaltningsrevisor Sunniva Tusvik Sæter.

Gjennom sitt virke i Revisjon Midt-Norge SA har Sæter sett mange av utfordringene som kan dukke opp. Mye skyldes en manglende forståelse av hvordan ansvaret deles mellom styret, administrasjon og eier.

– Det er viktig å forstå disse skillene, og at alle skjønner sin rolle. Det er like viktig for de som står for den daglige driften som det er for styret og de folkevalgte, sier Sæter.

Den 9.–10. oktober deltok hun på styrekurs (se faktaboks) i regi av Samfunnsbedriftene.

– Jeg opplevde at kursene var relevante uansett hvilken «side» man sitter på. For alle må kjenne sitt ansvarsområde. Og her var kursdeltagerne i samme båt. Et fellestrekk er at det ligger andre ting enn rent kommersielle hensyn til grunn for driften.

Som samvirkeforetak med hele 53 kommuner og Trøndelag fylkeskommune på eiersiden, dekker Revisjon Midt-Norge SA nesten hele Trøndelag, deler av Helgeland og de øverste kommunene i Innlandet.

Hovedkontoret på Steinkjer utgjør navet for et betydelig revisjonsmiljø. Men foretaket har kontorer på ulike steder i regionen som de dekker.

Ofte får de oppdrag når det har skjedd noe i et offentlig eid selskap som politikerne vil undersøke nærmere. Flere ganger har de kritisert et styre i sluttrapporten som de skriver. For det er ikke alle styrer som følger opp ansvaret sitt.

Styrets fullmakter

– Da spør vi alltid: Hva slags fullmakt har styret hatt? Ofte viser det seg ofte at eier ikke har gitt tydelige nok føringer, eller at hverken styret eller eier har skjønnt sine roller og plikter.

Derfor vil ikke Sæter være med på at det bare er styremedlemmenes feil, selv om de sitter med ansvaret. Man må begynne med å se på hvordan styret settes sammen.

– Med folkevalgte som eiere er det avgjørende at man har gode prosesser for å velge styremedlemmer som har den kompetansen selskapet trenger.

– Ofte har ikke de folkevalgte selv fått så god opplæring. Og om de velger styre ut fra andre hensyn enn kompetanse, så kan selskapet sitte igjen med et svakt styre som ikke er tilpasset selskapets behov.

Da er terskelen ofte ganske høy for å gjøre noe. For eierkommunene har ikke så mye annen makt enn muligheten til å kaste styret, mener Sæter.

Styringslinjene må følges

– Som eier er kommunene heller ikke alltid rigget til å forstå styringslinjene. Det kan skape uheldige situasjoner. Sett at det er ti eierkommuner, og at en folkevalgt tar kontakt med en enkeltansatt i selskapet.

– Da er ikke styringslinjene fulgt. Og det kan både skape usikkerhet i organisasjonen og misnøye hos andre eierkommuner. Så det er veldig viktig at eierne er klar over dette, og at administrasjonen vet hvem man skal gi info til når.

Sæter synes at både stoffet og de ulike problemstillingene som kan oppstå, ble fremstilt på en forståelig måte på de to kursene. Og at det var mange gode eksempler.

– Det var også nyttig å være fysisk til stede og ikke ta det over nettet. Jeg satt mellom en daglig leder i et selskap og et styremedlem i et annet selskap. Det ga en klar merverdi å kunne drøfte problemstillingene sammen.

Gjelder for alle tjenester

Prinsippene som man går gjennom, er viktige for alle bransjer. De gjelder både for mer «synlige» tjenester som renovasjon, og for mer «usynlige» tjenester som revisjon.

Og uansett hvordan man vrir og vender på det, så har styret et betydelig ansvar. Det er også mye de kan stilles til personlig ansvar for.

– Jeg skal hjem og anbefale til vårt styre og daglige ledere å delta på et slikt kurs. Det er viktig at man alltid har søkelyset på dette, ikke minst i forbindelse med valg.

For en god rolleavklaring er på en måte grunnmuren. Det er noe av det som må være på plass for at et kommunalt selskap skal nå målet: å sikre gode tjenester til rett pris.

Bernt svarer: – Vi verken har eller bør ha rettslige regler om stillingsvern og krav til arbeidsmiljø for politiske ledere

Kan man varsle mot ordføreren eller andre folkevalgte?

Kommunal rapport 30.09.2024

SPØRSMÅL: Vi hører stadig om saker om «varsling» mot ordførere, andre folkevalgte og ledere i partier. Hva betyr dette, og hvilke rettsregler har om slike saker?

SVAR: I utgangspunktet betyr jo «varsling» bare at man gir beskjed om at man mener noe er farlig eller uheldig. Varsle kan vi alle, til den vi vil og om det vi vil.

Et juridisk begrep ble dette derimot først da vi i 2006 fikk et eget [kapittel 2A i arbeidsmiljøloven](#), om «rett til å varsle om kritikkverdige forhold», og om vern for varslere mot gjengjeldelse fordi de har varslet.

Senere har reglene om dette blitt bygget ut til et ganske omfattende regelsett som kan være krevende både å forstå og å praktisere. Vi ser nå at det også er ganske mye usikkerhet om når og hvor disse reglene gjelder. Det bærende hovedprinsippet for bestemmelsene om varslervern etter loven er fastslått i [§ 2A-1](#): «Arbeidstaker har rett til å varsle om kritikkverdige forhold i arbeidsgivers virksomhet». «Kritikkverdige forhold» er her forhold som er i strid med rettsregler, skriftlige etiske retningslinjer i virksomheten eller etiske normer som det er bred tilslutning til i samfunnet, herunder «myndighetsmisbruk» og «uforsvarlig arbeidsmiljø».

Dette er problemstillinger som kan være aktuelle ikke bare for tilsatte i kommunen, men også for folkevalgte og i politiske partier.

De tre grunnleggende spørsmålene er så hvilke typer «virksomhet» som loven gjelder for, hvem som er «arbeidstaker», og hvem som «arbeidsgiver». Virkeområdet for lovens regler fremgår av at dette er en «Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.» Loven gjelder etter [§ 1–2 nr. 1](#) «for virksomhet som sysselsetter arbeidstaker, med mindre annet er uttrykkelig fastsatt i loven». Her det rimelig klart at en folkevalgt verken er «arbeidstaker» eller «arbeidsgiver» etter arbeidsmiljøloven.

Folkevalgte er definert, i [kommuneloven § 5–1](#) fjerde avsnitt, som alle medlemmer av folkevalgte organer, noe som blant annet omfatter ordfører, som blant annet er medlem av kommunestyret, og medlemmer og leder av kommuneråd under parlamentarisk styringsform. Disse er ikke «arbeidstakere» etter arbeidsmiljøloven.

Dette gjelder også ordfører og andre folkevalgte som mottar godtgjøring for sine verv, også om de har vervet som hovedbeskjeftigelse. Vervet som folkevalgt er personlig, og den folkevalgte er ikke underlagt noen form for rettslig bindende styrings- og instruksjonsmyndighet, verken fra egen partigruppe og ledelsen av denne, eller fra kommunestyret eller fra kommunedirektøren. Det betyr at folkevalgte ikke har noen rett til å varsle etter reglene i arbeidsmiljøloven. De er heller ikke rette adressat for slike varsler fra andre folkevalgte eller tilsatte i kommunen.

Adressat for varsel er etter [§ 2A-2](#) «arbeidsgiver eller representant for arbeidsgiver», og de folkevalgte er altså ikke i noe tilsetningsforhold der de har en arbeidsgiver som kan varsles eller være gjenstand for varsel.

De folkevalgtes kanal for varsling om ulovlige, uetiske eller uforsvarlige forhold i kommunen vil måtte være innspill til ansvarlige folkevalgte organer eller tilsynsmyndigheter, eller utspill i den alminnelige offentlige debatt. Varsel etter arbeidsmiljøloven må altså gjelde forhold knyttet til varslersens tilsetningsforhold; «til arbeidsgiver eller representant for arbeidsgiver». Også folkevalgte og andre som ikke er tilsatt i kommunen, kan ta initiativ hvis det foreligger rettslig eller etisk problematiske forhold, men det må da behandles som personlige eller politiske innspill til kommunens ledelse eller tilsynsmyndigheter, ikke som varsling etter arbeidsmiljøloven.

Varsel må altså her komme fra tilsatte i kommunen. Adressat for dette er i siste instans kommunedirektøren, som etter [kommuneloven § 13-1](#) første avsnitt «skal være leder av kommunens og fylkeskommunens administrasjon», og som etter siste avsnitt her selv «har det løpende personalansvaret for den enkelte». Unntak fra dette er bare varsel som helt eller delvis er rettet mot kommunedirektøren. Da vil hen være inhabil, og ansvaret for behandlingen av varslene vil ligge hos kommunestyret, som er tilsettingsmyndighet for kommunedirektøren etter første avsnitt.

Partigrupper i kommunestyret er ikke arbeidsgiver for sine medlemmer, heller ikke om de mottar godtgjøring eller andre fordeler fra gruppen. Hvis det derimot er tilsatt, og ikke bare valgt, en sekretær eller lignende for partigruppen, med definerte administrative oppgaver, vil hen kunne bli ansett som tilsatt. Men da må det være på det rene hvem som er arbeidsgiver i dette forholdet. Den som defineres som arbeidsgiver vil være adressat for varsel om ulovlige eller uforsvarlige forhold når det gjelder disse administrative funksjonene, men aldri om det politiske innhold av virksomheten. Politiske partier kan være organisert på ulike måter på det lokale plan.

Arbeidsmiljøloven vil klart nok gjelde for den tilsatte administrasjon, problemer kan oppstå først og fremst når det gjelder status og rolle til den øverste valgte ledelse; leder, nestledere og valgt sekretær. Her er det ikke naturlig å se disse vervene som tilsetningsforhold som går inn under arbeidsmiljølovens regler.

Det er tale om tillitsverv uten annen stillingsbeskyttelse enn det som følger av partiets egne regler om valg og utskifting av dem som sitter i slike verv. Det betyr at arbeidsmiljølovens regler om varslervern ikke kan brukes, og at varslere om og kritikk av arbeids- og samarbeidsforholdene for dette ledersjiktet, må behandles og vurderes etter partiets egne regler om akkurat dette.

Vi verken har eller bør ha rettslige regler om stillingsvern og krav til arbeidsmiljø for politiske ledere. Vi nøye oss med å forholde oss til etiske og politiske krav til ryddige organisatoriske forhold og troverdige beslutninger. Her er det lite rom for advokater og dommere.

Regjeringen.no

Regjeringen innfører plikt til å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger

Pressemelding | Dato: 18.12.2024 | [Energidepartementet](http://www.regjeringen.no/no/dep/ed/id750/) (http://www.regjeringen.no/no/dep/ed/id750/)

Energidepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet har denne uken fastsatt en ny forskrift som gjør det obligatorisk å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger. Forskriften vil bidra til effektiv gjenbruk av data og forebygge mot ulykker fra flom og skred.

– Informasjon om grunnforhold og naturfare kan være livsviktig for å forebygge ulykker fra flom og skred. Jeg er derfor glad vi nå gjør det obligatorisk å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger til myndighetene til nytte også for andre aktører, sier energiminister Terje Aasland.

Tidligere har det vært frivillig å melde inn slike undersøkelser og utredninger. Erfaringer har vist at dette ikke har fungert godt nok, og at det var behov for å gjøre det obligatorisk å melde inn denne typen informasjon.

– Det brukes allerede store ressurser på å dokumentere at bygge- og anleggstiltak tilfredsstillende krav til sikkerhet mot naturfare. Det er en fordel for alle som har behov for denne informasjonen at vi får samlet dette og dermed kan gjenbruke informasjonen. Samtidig arbeider vi med løsninger for innrapportering slik at dette kan skje så effektivt som mulig, sier næringsminister Cecilie Myrseth.

Fremtidige grunnundersøkelser og naturfareutredninger skal meldes inn til henholdsvis Norges geologiske undersøkelse (NGU) og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Data og rapporter som meldes inn blir dermed offentlig tilgjengelig og kan brukes av andre.

Lov og forskrift vil tre i kraft 1. januar 2025.

Bakgrunn:

Plikten til å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger kommer i en ny forskrift som ble fastsatt av Energidepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet denne uken.

En pliktig innmeldingsordning er omtalt i stortingsmeldingen om flom og skred som ble lagt fram før sommeren (Meld. St. 27 (2023–2024) Tryggare framtid – førebudd på flaum og skred). Det var også noe Gjerdrumutvalget støttet i sin utredning (NOU 2022:3) om forebygging av kvikkleireskred i Norge.

Forskriften er gitt i medhold av en ny paragraf som kom inn i plan- og bygningsloven før sommeren. Lov og forskrift vil tre i kraft 1. januar 2025.

Les lovteksten til den nye forskriften her: [Forskrift om pliktig innmelding av grunnundersøkelser og naturfareutredninger](https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2024-12-17-3181). (https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2024-12-17-3181).

Energidepartementet

TEMA

Energi

Samfunnssikkerhet og beredskap

KONTAKT

[NFD Kommunikasjonsseksjonen](#)

(<http://www.regjeringen.no/no/dep/nfd/org/avdelinger/kommunikasjonsseksjonen/id627207/>)

E-post: media@nfd.dep.no (mailto:media@nfd.dep.no)

Telefon: 902 51 303 (ikke SMS)

Adresse: Postboks 8090 Dep, 0032 Oslo

Besøksadresse: Kongens gate 8, 0032 Oslo

[Kommunikasjonseininga](#) (<http://www.regjeringen.no/no/dep/ed/org/avdelinger/komm/id86785/>)

E-post: info@ed.dep.no (mailto:info@ed.dep.no)

Telefon: 41 57 35 00 (ikkje SMS)

Adresse: Postboks 8148 Dep, 0033 Oslo

Besøksadresse: Akersgata 59, Oslo

Regjeringen.no

Ansvarlig for [Energidepartementets sider](#):

Ansvarlig redaktør: [Arvid Samland](#)

Nettredaktør: [Margrete Løbben Hanssen](#)

Tlf: 22 24 90 90

E-post: postmottak@ed.dep.no

Ansatte i ED: [Depkatalog](#)

[Personvernerklæring for Energidepartementet](#)

Organisasjonsnummer: 977 161 630

DFØ-rapport 2024:14

Statlig tilsyn med kommunene 2020-2024

Kartlegging av utvikling i omfang, nytte, styring og samordning

Sammendrag

I løpet av de siste fem årene har omfanget av statlig tilsyn med kommunene endret seg lite. Likevel opplever kommunene i økende grad tidsbruken ved tilsyn som en belastning. Iverksatte tiltak for samordning av statlige tilsyn har gitt positive resultater, men det er fortsatt behov for bedre koordinering.

DFØ har på oppdrag fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) kartlagt omfanget og utviklingen av statlig tilsyn med kommunene i perioden 2020-2024. En tilsvarende undersøkelse ble gjennomført i 2020. Undersøkelsen er basert på dokumentanalyse, nøkkeltall og statistikk, spørreundersøkelser til alle kommuner og statsforvalterembeter, samt intervjuer med kommuner, statsforvaltere og statlige tilsynsmyndigheter.

Omfanget av statlig tilsyn holder seg relativt stabilt over tid, men kommunene opplever tidsbruken ved tilsyn som en belastning

Tilsynsmyndighetenes rapportering viser at antall tilsyn isolert sett ikke øker vesentlig over tid, men varierer fra år til år og mellom ulike sektorområder. Fra 2019 til 2023 synker andelen tilsyn fra statsforvalterne, mens andelen tilsyn fra Arbeidstilsynet øker. Samtidig opplever kommunene at omfanget av statlige tilsyn har økt, og at tidsbruken er en belastning.

Kommunene er generelt fornøyde med hvordan statlige tilsyn blir gjennomført, og ser tilsyn som et viktig virkemiddel for bedre kommunale tjenester

Kommunene opplever at statlige tilsyn er godt forberedt og blir gjennomført på en god måte. Kommunene er stort sett enige med statsforvalterne i tolkning av regelverket ved tilsyn. Dokumentasjonsinnhenting tar mye tid, men kommunene har god dialog om hva som kreves, selv om flere mener tilsynsmyndighetene ber om for mange opplysninger.

Kommunene og statsforvalterne ser mer nytte av tilsyn, som virkemiddel for bedre tjenester og økt regeletterlevelse. Statsforvalternes egeninitierte tilsyn oppleves som mest nyttige, og veiledning og aktiviteter som gir læring vurderes som stadig viktigere for effekten av tilsyn. Kommunene ønsker også flere læringsaktiviteter, særlig i etterkant av tilsyn.

Statens tilsynsvirksomhet er mer koordinert, samtidig er det rom for forbedringer

Nasjonale tilsynsmyndigheter har en mer risikobasert tilnærming i styringen av tilsynsarbeidet, og statsforvalteren har fått større handlingsrom. Samordningen er styrket ved at statens samlede tilsynsvirksomhet er mer koordinert, også med kommunenes forvaltningsrevisjoner. Det er imidlertid fortsatt rom for forbedringer ved økt bruk av verktøy som tilsynskalenderen og styrket dialog med kontrollutvalgssekretariatene.

DFØ oppfordrer Kommunal- og distriktsdepartementet til å bruke etablerte arenaer til drøfting av ambisjonsnivå og forventninger til samordning av statlig tilsyn den neste fireårsperioden. Vi mener det kan være behov for å tenke annerledes om bruken av statlig tilsyn framover, i lys av de utfordringene som kommunene står overfor de kommende årene. Videre reiser vi spørsmål ved om det er behov for å se nærmere på det gjeldende målet om at omfanget av tilsyn ikke skal øke, og at det i større grad bør legges vekt på effekten av tilsyn, og hvordan tilsyn fører til bedre regeletterlevelse og kvalitet i tjenestene.

Selvkost i kommunene – avskrivningstid, kalkylerente og framføringsperiode

Marianne Haraldsvik, Irmelin Slettemoen Helgesen, Stein Kittelsen
Stian Bruaset, Ole Henning Nyhus, Morten Thuve, Øyvind Sunde

SØF-RAPPORT NR. 06/24

Senter for økonomisk forskning

NTNU | Samfunnsforskning AS

Innhold

Forord.....	4
1. Innledning og sammendrag.....	7
1.1 Bakgrunn	7
1.2 Sammendrag av hovedfunn og anbefalinger	11
2. Datagrunnlag.....	19
2.1 Intervjuundersøkelse.....	19
2.2 Spørreundersøkelse	20
2.3 Analyser	23
3. Vurdering av levetid på anleggsmidler i kommunen	24
3.1 Litteraturgjennomgang	24
3.2 Vurdering av anleggsmidler innenfor VA	33
3.3 Informasjon fra kommunene.....	40
3.4 Mulige konsekvenser ved en endring i maksimal avskrivningstid	41
3.5 Oppsummering.....	48
4. Bruk av faktisk levetid og regnskapsmessig avskrivningstid i kommunenes selvkostberegninger	49
4.1 Kartlegging av kommunenes praksis for avskrivningstid i selvkostberegningene.....	49
4.2 Hvordan påvirker ulik praksis for selvkostberegninger gebyrnivå og samlet selvkost?.....	57
4.3 Oppsummering	71

5. Kalkylerenten i selvkostforskriften	72
5.1 Selvkostmodellen og kalkylerenten.....	72
5.2 Definisjoner og vurderinger av ulike renter.....	74
5.3 Historisk utvikling.....	80
5.4 Informasjon fra kommunene og markedsaktører.....	92
5.5 Variasjonen i kommuners rentesatser.....	95
5.6 Alternative modeller for kalkylerente.....	101
5.7 Oppsummering.....	108
6. Framføringsperioden for under-skudd og overskudd i selvkostforskriften	112
6.1 Fremføringsperioden og generasjonsprinsippet.....	112
6.2 Informasjon fra kommunene.....	114
6.3 Vurdering av selvkostforskriftens øvre grense på fem år for fram og tilbakeføring av under- og overskudd.....	116
6.4 Oppsummering.....	119
7. Anbefalinger	121
7.1 Avskrivningstid i regnskapsforskriften.....	121
7.2 Kalkylerenten	123
7.3 Fremføringsperiode for over-/underskudd i selvkost.....	124
8. Referanser	126

15 prosent av kommunens inntekter, mens de frie inntektene utgjør ca. 70 prosent. I flere tilfeller der kommuner gjennom lovverket har hjemmel til å kreve gebyrer, men hvor nivået på gebyrene ikke kan overstige kostnaden ved å yte tjenesten, gjelder selvkostforskriften (Lovdata, 2020). Selvkost skal reflektere den merkostnaden en kommune har ved å produsere en bestemt tjeneste.

Kommunale betalingstjenester som er underlagt selvkost, omtales gjerne som selvkostområder. Tabell 1 gir oversikt over de mest sentrale selvkostområdene med tilhørende hjemler. For selvkostområdene renovasjon og slamtømming er det krav om full kostnadsdekning, mens gebyrene for de øvrige selvkostområdene bare er regulert ved at de ikke kan overstige selvkost. Blant selvkostområdene er vann, avløp og renovasjon (VAR) det største tjenesteområdet. En rapport fra Norsk Vann peker på store investeringsbehov innenfor vann og avløp (VA) for å sikre god leveranse av drikkevann og forsvarlig rensing av avløpsvann. Det er beregnet at det må investeres ca. 320 milliarder kroner innen 2040 (Bruaset, Becker, Reksten, & Baade-Mathiesen, 2021). Siden kommunale vann- og avløpstjenester er underlagt selvkost, innebærer de store investeringsbehovene at gebyrene også forventes å øke. I rapporten er det beregnet en forventet årlig gebyrøkning på 7 prosent frem til 2030.

Tabell 1: Selvkostområder

Tjeneste	Hjemmel
Renovasjon	Forurensingsloven § 34 Avfallsforskriften kapittel 15
Vannforsyning	Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg §§ 3 til 5 Forurensingsforskriften kapittel 16
Avløpshåndtering	Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg §§ 3 til 5 Forurensingsforskriften kapittel 16
Slamtømming	Forurensingsloven § 26, jf. § 34
Plan- og byggesaksbehandling	Plan- og bygningsloven § 33-1
Oppmåling og matrikkelføring	Matrikkellova § 32
Feiing og tilsyn med fyringsanlegg	Brann- og eksplosjonsvernloven § 28
Havn (farvannsavgifter)	Havne- og farvannsloven § 36 Forskrift om kommunenes beregning og innkreving av farvannsavgift (farvannsavgiftforeskriften)
Skolefritidsordning (SFO)	Opplæringslova § 13-7 Forskrift til opplæringslova kapittel 1B

Kilde: Notat fra GKRS (2012)

innebåret en overkapasitet. Da bør det fremførbare underskuddet knyttet til denne overkapasiteten fordeles over flere år frem til overkapasiteten er eliminert. Dette fremførbare underskuddet må skilles fra et selvkostresultat (fond/fremførbart underskudd) på den utnyttede kapasiteten. Det beregnes kapitalkostnader på investering i overkapasitet, og disse tas inn i den ordinære selvkostkalkylen etter hvert som overkapasiteten bygges ned.

Hovedanbefalinger

En grundigere drøfting rundt anbefalingene gis i kapittel 7. Vi oppsummerer hovedpunktene i kulepunkter:

- Avskrivningstid for ledningsnett foreslås økt til minst 80 år. 100 år er også et reelt alternativ, men vår vurdering er at økt usikkerhet ved lengre avskrivningstid tilsvarer at det kan være fornuftig å legge til grunn et konservativt levetidsanslag. Ved lengre avskrivningstid stiller det også økt krav til kommunene om å gjøre aktive vurderinger av usikkerheten når man velger avskrivningstid.
- Avskrivningstider for bygg kan også vurderes utvidet, men for denne gruppen er ikke avviket like stort, mens usikkerheten øker ved økt avskrivningstid. Vårt forslag er å samle alle bygg i en kategori med felles avskrivningstid. Det konservative forslaget er 50 år, mens forslaget som ligger nærmere litteraturen tilsier 60 år.
- For kalkylerenten anbefaler vi en overgang til en kalkylerente basert på faktiske lånekostnader i kommunen. Som et alternativ forslår vi en modifisering av dagens modell basert på årlig gjennomsnittlig 3 måneders Nibor + et kredittpåslag fastsatt av KDD. Hovedargumentet for vårt forslag er at kalkylerenten innenfor selvkostområder i større grad bør reflektere de faktiske kostnadene.
- Fremføringsperioden for over-/underskudd foreslås endret til to år, det vil si at man tar konsekvensen av selvkostresultatet allerede ved første budsjettbehandling og gebyrfastsetting.

Godkjenning av protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

21.02.2025

Saknr

10/25

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 25/81 - 5

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 21.02.2025, godkjennes.

Saksopplysninger

Protokollen fra dagens møte vil bli gjennomgått for godkjenning i møtet.